

IZVJEŠTAJ

Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa

Naziv visokoškolske ustanove: UNIVERZITET U SARAJEVU (UNSA)

Adresa: Obala Kulina bana 7/II 71000 Sarajevo Bosna i Hercegovina

Datum posjete: 27.05.2024. do 29.05.2024.

Sastav komisije:

1. Prof. dr. sc. Nermina Hadžigrahić, predstavnik akademske zajednice, predsjednik Komisije
2. Prof. dr. sc. Miroslav Malinović, predstavnik akademske zajednice, član Komisije
3. Prof. dr. sc. Alenka Braček Lalić, međunarodni stručnjak, član Komisije
4. Monija Malešević, predstavnik privrede i prakse, član i sekretar Komisije
5. Faris Trešnjo, predstavnik studenata, član Komisije

Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa radi u skladu sa Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/11 i 26/19) i Odlukom o kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/16).

SADRŽAJ

Uvodne napomene	4
1. Komisija	4
1.1. Sastav	4
1.2. Zadatak /uloga.....	5
1.3. Metod rada.....	5
1.3.1. Priprema	5
1.3.2. Posjeta visokoškolskoj ustanovi.....	6
1.3.3. Pisanje izvještaja komisije.....	6
1.3.4. Formiranje mišljenja	7
2. Izvještaj.....	8
2.1. Opšte informacije o visokoškolskoj ustanovi	8
2.2. Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova.....	12
2.2.1 POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA	12
2.2.2 IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA	17
2.2.3 UČENJE, PODUČAVANJE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA	20
2.2.4 UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE	22
2.2.5 NASTAVNO OSOBLJE.....	26
2.2.6 RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA	32
2.2.7 UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA.....	35
2.2.8 INFORMISANJE JAVNOSTI.....	37
2.2.9 KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA	39
2.2.10 PERIODIČNO VANJSKO OSIGURANJE KVALITETA	40
3. Mišljenje o ishodu akreditacije	43
4. Prilozi.....	44

Uvodne napomene

Ovaj Izvještaj predstavlja rezultate eksterne evaluacije Univerziteta u Sarajevu u postupku obnove institucionalne akreditacije za koju je Univerzitet u Sarajevu uputio zahtjev Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Ministarstvo), broj: 0101-2397/24 od 5. 3. 2024. godine. Postupak se provodi prema odredbama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 59/07 i 59/09) i Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 100/11 i 26/19), radi izdavanja preporuke o akreditaciji nadležnom Ministarstvu, koje donosi rješenje o akreditaciji po odredbama Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo», broj 36/22) i Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa («Službene novine Kantona Sarajevo», broj 48/23). Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Agencija) na osnovu prijedloga Ministarstva, imenovala je Komisiju stručnjaka (u daljem tekstu Komisija) za izradu ovog izvještaja u cilju utvrđivanja ispunjenosti kriterija u skladu sa Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/16) na osnovu dostavljenog Samoevaluacijskog izvještaja i provjere njegovih navoda tokom posjete Univerzitetu u Sarajevu od 27. do 29. 5. 2024. godine.

Izvještaj daje pregled postupka eksterne evaluacije, ocjenu ispunjenosti svakog od deset kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova te pripadajuće mišljenje o ishodu akreditacije. Izvještaj također sadrži i preporuke Komisije usmjerene prema kontinuiranom unapređenju kvalitete procesa i djelovanja Univerziteta u Sarajevu.

1. Komisija

1.1. Sastav

Komisija stručnjaka je imenovana Rješenjem Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, broj: 05-33-1-173-5/24, datum 26.04.2024. godine, u sastavu:

1. Prof. dr. sc. Nermina Hadžigrahić, predstavnik akademske zajednice, predsjednik Komisije,
2. Prof. dr. sc. Miroslav Malinović, predstavnik akademske zajednice, član Komisije,
3. Prof. dr. sc. Alenka Braček Lalić, međunarodni stručnjak, član Komisije,
4. Monija Malešević, predstavnik privrede i prakse, član i sekretar Komisije i
5. Faris Trešnjo, predstavnik studenata, član Komisije.

Agencija je kao koordinatora za postupak akreditacije Univerziteta u Sarajevu imenovala Jelenu Šantić Stefanosku, višu stručnu saradnicu za visoko obrazovanja.

Komisija je na prijedlog Predsjednice Komisije, imenovala Moniju Malešević za sekretara Komisije.

1.2. Zadatak /uloga

Komisija stručnjaka ima zadatak:

- da se upozna i radi u skladu s dokumentima Agencije koji reguliraju standarde i kriterije za sprovođenje eksterne evaluacije VŠU u BiH i to:
 - Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 59/07 i 59/09)
 - Odluka o normama kojima se određuju minimalni standardi u području VO u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 100/11 i 26/9)
 - Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području VO u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 26/19)
 - Odluka o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova („Službeni glasnik BiH“ broj: 96/16)
- da se upozna i radi u skladu s dokumentima za sprovođenje akreditacije VŠU u Kantonu Sarajevo i to:
 - Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo», broj 36/22)
 - Pravilnik o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa («Službene novine Kantona Sarajevo», broj 48/23)
- izvrši uvid u Samoevaluacijski izvještaj i drugu dokumentaciju Univerziteta u Sarajevu i analizu stanju u odnosu na referentne standarde i kriterije
- izvrši eksternu evaluaciju Univerziteta u Sarajevu u skladu s kriterijima i indikatora za akreditaciju visokoškolske ustanove
- uoči dobre i loše strane visokoškolske ustanove
- definiše preporuke za unapređenje visokoškolske ustanove
- napiše izvještaj o eksternoj evaluaciji Univerziteta u Sarajevu na jednom od službenih jezika u BiH i na engleskom jeziku i isti dostavi Agenciji radi davanja preporuke o akreditaciji

1.3. Metod rada

Procedura rada Komisije stručnjaka obuhvata sljedeće faze:

1. priprema,
2. posjeta visokoškolskoj ustanovi,
3. pisanje izvještaja komisije,
4. formiranje mišljenja.

1.3.1. Priprema

Koordinatorica Agencije za postupak akreditacije Univerziteta u Sarajevu, Jelena Šantić Stefanoska, započela je konzultacije s Komisijom prosljeđivanjem potrebnih dokumenata Agencije i uključivanjem osoba zaduženih za komunikaciju s Komisijom ispred Ministarstva,

Elmedine Pandžić i Dženite Viteškić u e-mail komunikaciju koja se primarno odnosila za razmjenu informacija potrebnih za izradu ugovora za članove komisije i dogovaranja sastanka za potpisivanje istih. Također je dostavila Samoevaluacijski izvještaj Univerziteta u Sarajevu i započela e-mail komunikaciju s prof. dr. Dušankom Bošković, prorektoricom za kvalitet, imenovanom za komunikaciju s Komisijom u postupku akreditacije. Članovi Komisije pojedinačno su analizirali Samoevaluacijski izvještaj, prateće dokumente, linkove i podatke. Predsjednica komisije omogućila je dijeljeni disk na kome su bili dostupni svi dobiveni dokumenti i na kojem je kroz dijeljeni dokument, izrađena lista pitanja za svaku od skupina s kojima je predviđen sastanak tokom posjete. Također je dogovoren popis dodatne dokumentacije, koji je dostupan u Prilogu, a koji je poslan prorektorici Bošković te je zatraženo da dokumentacija bude dostupna na uvid u printanoj i/ili elektroničkoj formi tokom posjete. Komisija je održala pripremni sastanak prije same posjete s Jelenom Šantić Stafanoska u hotelu „Holiday“ u Sarajevu u nedjelju, 26. 5. 2024. godine. Komisija je nakon sastanka tijekom radne večere dogovorila preliminarnu ocjenu ispunjenosti kriterija sa argumentima na osnovu podataka iz samoevaluacijskog izvještaja i način rada tokom posjete.

Komisija je na sastanku s prof. dr. Adnom Mesihović, ministricom za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, potpisala ugovore o djelu u ponedjeljak, 27. 5. 2024. godine, prije početka posjete Univerzitetu u Sarajevu.

1.3.2. Posjeta visokoškolskoj ustanovi

Sekretar komisije je u konzultaciji s članovima Komisije i prorektoricom Bošković, dogovorila posjetu Univerzitetu u Sarajevu u trajanju od tri dana, odnosno od 27. do 29. 5. 2024., a Agenda je dostupna u Prilogu. S obzirom na veličinu i organizacijsku strukturu Univerziteta u Sarajevu, posjeta je bila izrazito zahtjevana. Komisija je tokom dva dana obavila ukupno 21 sastanak kojem je prisustvovalo ukupno 314 osoba. Nakon sastanaka s predstavnicima menadžmenta Univerziteta, samoevaluacijskog tima, Odbora i Službe za kvalitet te Studentskog parlamenta, Komisija se sastala s predstavnicima dekana, nastavnog osoblja, studenata i tržišta rada i prakse i alumna fakulteta i akademija prema sljedećim grupacijama: umjetnost i humanistika, društvene nauke, prirodno-matematičke i biotehničke nauke te tehničke nauke. Svim tim sastancima sudjelovali su 83 nastavnika, 74 studenta prvog i drugog ciklusa, 7 studenata trećeg ciklusa i 51 predstavnik tržišta rada i prakse i alumna. Komisija je također imala sastanak s predstavnicima nenastavnog osoblja na razini Univerziteta i pojedinih fakulteta, Ureda za podršku studentima i Univerzitetskog teleinformatičkog centra (UTIC) kao i predstavnicima Instituta, Centra za istraživanje i razvoj (CIR) i studentima trećeg ciklusa. Tokom posjete, članovi Komisije održavali su konsultativne sastanke bez predstavnika visokoškolske ustanove. Nakon drugog dana posjete, odnosno održanih sastanaka, Komisija je doradila preliminarnu ocjenu ispunjenosti kriterija i usuglasila preliminarne nalaze akreditacije koje je predsjednica Komisije, prof. dr. Nermina Hadžigrahić, usmeno prezentirala menadžmentu Univerziteta i ostalim zainteresiranim u srijedu, 29. 5. 2024. godine.

1.3.3. Pisanje izvještaja komisije

Na sastanku tokom drugog dana posjete i nakon dogovora o preliminarnoj ocjeni ispunjenosti kriterija, članovi Komisije usuglasili su raspodjelu poglavlja i kriterija koji će svaki član obraditi u Izvješću na osnovu samoevaluacijskog izvještaja, zatečenog stanja na visokoškolskoj

ustanovi, uvidom u traženu dokumentaciju i podacima dobivenim tokom intervjua sa predstavnicima svih zainteresovanih strana. Nacrt Izvješća pisan je i kontinuirano usaglašavan između članova Komisije.

U skladu s člankom 14. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa («Službene novine Kantona Sarajevo», broj 48/23), u roku od 30 radnih dana od završetka posjete, sekretar Komisije dostavio je nacrt Izvještaja Univerzitetu u Sarajevu na komentare. Nakon što je Univerzitet u Sarajevu Komisiji dostavio komentare na Izvještaj, isti su razmatrani i implementirani u konačnu verziju Izvještaja s preporukama koja je dostavljena Agenciji na dalje postupanje.

1.3.4. Formiranje mišljenja

Komisija je opisno ocijenila nivo ispunjenosti svakog od deset kriterija u skladu s Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 100/11 i 26/19), dok je procjenu nivoa ispunjenosti pripadajućih podkriterija za svaki kriterij Komisija izvršila u skladu s dokumentom Agencije pod nazivom Metodologija pisanja izvještaja komisije stručnjaka.

Komisija je konsenzusom donijela ocjene o nivoima ispunjenosti svih deset kriterija i to sljedećim opisnim ocjenama:

- potpuno ispunjen,
- znatno ispunjen,
- djelimično ispunjen i
- neispunjen.

Na osnovu ocjena svih deset kriterija za akreditaciju, Komisija u skladu s Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini donosi konačno mišljenje u jednom od sljedeća tri oblika:

- a) **akreditiranje visokoškolske ustanove ili studijskog programa** – ako su svi kriteriji ocijenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni,
- b) **upućivanje pisma očekivanja** – ako je više od polovine kriterija ocijenjeno kao u potpunosti ili znatno ispunjeno, a svi ostali kao djelimično ispunjeni
- c) **donošenje rješenja o odbijanju akreditacije** - ako je najmanje jedan kriterij ocijenjen kao neispunjen ili kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao djelimično ispunjeno.

2. Izvještaj

2.1. Opšte informacije o visokoškolskoj ustanovi

Naziv, adresa i e –mail institucije	Univerzitet u Sarajevu (UNSA) Obala Kulina bana 7/II 71000 Sarajevo Bosna i Hercegovina javnost@unsa.ba
Internet adresa	www.unsa.ba
Naziv, broj i datum akta o osnivanju	Zakon o Univerzitetu u Sarajevu ("Službeni list NR BiH", broj: 37/49 od 15. 09. 1949. godine) Na osnovu člana 108. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 17/99) određeno je, između ostalog, da navedeni zakon predstavlja osnivački akt za upis u sudski registar Univerziteta u Sarajevu. Članom 106. istog zakona određeno je da Kanton preuzima prava osnivača Univerziteta u Sarajevu i njegovih organizacionih i podorganizacionih jedinica.
Poresko-identifikacioni broj	4200494560007
Ime, prezime i adresa (naziv i sjedište) osnivača	Kanton Sarajevo Reisa Džemaludina Čauševića 1 71000 Sarajevo Bosna i Hercegovina
Broj i datum odluke o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje	Rješenje Senata Univerziteta o imenovanju rektora broj: 01-16-13/20 od 02. 07. 2020. g.
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove	Uvjerjenje Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo broj: 11/05-38-20934-2/18 od 12. 09. 2018. g.
Broj i datum dozvole za rad van sjedišta	N/A
Kontakt osoba (za posjetu)	Prof. dr. Dušanka Bošković, prorektorica za kvalitet
Broj telefona	+387 (0)33/226-129

Univerzitet u Sarajevu osnovan je 1949. godine i najstariji je i najveći univerzitet u Bosni i Hercegovini. Svojim djelovanjem zadnjih 75 godina uvelike je doprinijeo razvoju šire društvene zajednice, kao i razvoju drugih univerziteta, odnosno visokog obrazovanja i nauke u Bosni i Hercegovini.

Univerzitet u Sarajevu započeo je uvođenje studiranja po bolonjskim principima od akademske godine 2005./2006. Triciklički studij uveden je na svim članicama i u potpunosti je implementiran sistem valoriziranja studentskog opterećenja temeljen na studijskim bodovima (ECTS), a ECTS bodovi određuju se na osnovu prosječnog rada studenta neophodnog za stjecanje predviđenih ishoda učenja, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja 25–30 sati ukupnog prosječnog angažiranja studenta. Prema podacima dostupnim u Samoevaluacijskom izvještaju Univerziteta u Sarajevu, usvojenom Odlukom Senata broj: 01-2-80/24 od 31.1.2024. godine, u akademskoj godini 2023./2024. ukupan broj aktivnih studijskih programa I. i II. ciklusa i integriranog studija bio je 353, III. ciklusa 87, a izvodilo se i sedam specijalističkih studijskih programa i tri stručna studija koja odgovaraju skraćenom I. ciklusu (trajanja dvije godine). Nastavu na studijskim programima pohađalo je 21.649 studenata, od toga 12.092 studenta na I. ciklusu, 6.470 studenata na II. ciklusu te 3.087 studenata na integriranom studiju. Na

Univerzitetu je studirao još 821 student prema predbolonjskom sistemu. U prve godine studija I. i II ciklusa, upisano je 7968 studenta, od toga 4254 u prvu godinu I. ciklusa, 3025 u prvu godinu drugog ciklusa i 689 studenata u prvu godinu integriranog studija. Na trećem ciklusu studija, 194 studenta bila su upisana u prvu godinu. Nastavu na studijskim programima Univerziteta izvodila su 1543 stalno zaposlena nastavnika, odnosno 1186 nastavnika u zvanjima docenta, vanrednog i redovnog profesora i 357 saradnika. Na Univerzitetu je također bilo zaposleno 16 lektora i 87 uposlenika instituta s naučnoistraživačkim zvanjima. Svečanom promocijom u decembru 2023. godine dodijeljeno je 3769 diploma diplomantima i magistrantima Univerziteta te je 118 kandidata promovirano u doktore nauke.

Osnovna organizaciona struktura Univerziteta sastoji se od Rektorata i 30 članica od kojih 22 fakulteta, tri akademije i pet naučnoistraživačkih instituta unutar šest grupacija iz područja društvenih, humanističkih, medicinskih, prirodno-matematičkih i biotehničkih, tehničkih nauka i umjetnosti:

Grupacija društvenih nauka	Grupacija humanističkih nauka
Ekonomski fakultet Fakultet političkih nauka Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Fakultet za upravu Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Pravni fakultet	Fakultet islamskih nauka Filozofski fakultet Institut za historiju Institut za jezik Katolički bogoslovni fakultet Orijentalni institut Pedagoški fakultet
Grupacija medicinskih nauka	Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka
Fakultet zdravstvenih studija Farmaceutski fakultet Medicinski fakultet Stomatološki fakultet s klinikama Veterinarski fakultet	Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Prirodno-matematički fakultet Šumarski fakultet
Grupacija tehničkih nauka	Grupacija umjetnosti
Arhitektonski fakultet Elektrotehnički fakultet Fakultet za saobraćaj i komunikacije Građevinski fakultet Mašinski fakultet	Akademija likovnih umjetnosti Akademija scenskih umjetnosti Muzička akademija

U sastavu Univerziteta djeluje i devet podorganizacijskih jedinica:

- Biblioteka Univerziteta u Sarajevu,
- Centar za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu,
- Centar za interdisciplinarne studije "Prof. dr. Zdravko Grebo" (CIS),
- Centar za istraživanje i razvoj Univerziteta u Sarajevu (CIR),
- Direkcija za izgradnju i održavanje Kampusa Univerziteta,
- Finansijski operativni centar Univerziteta u Sarajevu (Pomoćni operativni centar za visoko obrazovanje – POC za VO),
- Univerzitetski tele-informatički centar (UTIC),
- Ured za podršku profesionalnom razvoju osoblja Univerziteta u Sarajevu i
- Ured za podršku studentima Univerziteta u Sarajevu.

U svrhu cjelovitog razvoja djelatnosti visokog obrazovanja, naučnoistraživačkog rada i studentskog standarda, Univerzitet u svoje nastavne i naučnoistraživačke i umjetničko-istraživačke procese uključuje i 13 drugih javnih ustanova čija je djelatnost regulirana posebnim zakonima, poput bolnica i muzeja.

Organizaciona i upravljačka struktura Univerziteta u Sarajevu propisana je Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH ("Službeni glasnik BiH", br.: 59/07 i 57/09) i Zakonom o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/22), a detaljnije je regulirana Statutom Univerziteta, usvojenim 26.7. 2023. godine na 39. elektronskoj sjednici Senata Univerziteta u Sarajevu. Usvajanju Statutu i zatečenoj organizacionoj strukturi Univerziteta u Sarajevu prethodili su sljedeći značajni događaji u izvještajnom razdoblju:

1. Financijska integracija i prelazak na Jedinstveni račun trezora Kantona Sarajevo, od februara do aprila 2019. godine.
2. Pravna integracija Univerziteta 1. jula 2021. godine, prema kojoj Univerzitet ima svojstvo pravnog lica u okviru kojeg djeluju članice bez svojstva pravnog lica, izuzev teoloških fakulteta koji su kao članice zadržali svojstvo pravnog lica.
3. Usvajanje novog Zakona o visokom obrazovanju u augustu 2022. godine.

Osnivač Univerziteta u Sarajevu je Kanton Sarajevo, a tijela Univerziteta su: Upravni odbor, Senat i rektor. Upravni odbor Univerziteta predstavlja kolegijalni organ upravljanja koji je odgovoran za poslovanje. Upravni odbor sastoji se od 11 članova: četiri člana imenuje Vlada Kantona Sarajevo, a sedam članova, od kojih je jedan predstavnik studenata, kojeg predlaže Studentski parlament Univerziteta u Sarajevu, imenuje Senat. Mandat članova traje četiri godine, izuzev mandata člana iz reda studenata čiji mandat traje jednu godinu. Senat je najviše akademsko tijelo Univerziteta odgovorno za sva akademska, a posebno za pitanja koja se odnose na nastavnu, naučnu, umjetničku i stručnu djelatnost Univerziteta i članica. Senat čine: rektor, prorektori, dekani/direktori članica/teoloških fakulteta/pridruženih članica, sedam predstavnika studenata, vodeći računa o zastupljenosti svake grupacije nauka/umjetnosti i ciklusa studija. U cilju omogućavanja kvalitetnijeg i efikasnijeg rada Senata, uspostavljena su vijeća grupacija i 12 odbora i savjeta, kao stručna i savjetodavna tijela. Univerzitetom rukovodi rektor, koji za svoj rad koji se odnosi na akademska pitanja odgovara Senatu, a za svoj rad koji se odnosi na poslovanje odgovara Upravnom odboru. Rektor u radu pomaže sedam prorektora, dekani i direktori, generalni sekretar te druga stručna i savjetodavna tijela

Univerziteta. Organizacionu i upravljačku strukturu fakulteta/akademija/instituta kao članica čine vijeća fakulteta/akademije/instituta i dekan fakulteta/akademije odnosno direktor instituta, kao i druga stručna i savjetodavna tijela.

Konačni budžet Univerziteta u Sarajevu za 2022. godinu, koja predstavlja prvu godinu poslovanja Univerziteta u Sarajevu kao jednog pravnog lica, iznosio je 203.779.752 KM sa sljedećom strukturom: 143.728.727 KM iz Budžeta Kantona, 34.555.930 KM iz vlastitih prihoda, 802.281 KM iz donacija, 19.287.895 KM iz transfera, 524.163 KM namjenskih sredstava i 4.880.756 KM po osnovu primitaka. U končanom budžetu Univerziteta u Sarajevu najznačajniji izvor bila su sredstva iz budžeta Kantona Sarajevo u iznosu od 148.609.483 KM, odnosno skoro 73%. Ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranja 2022. godini iznosili su 40.237.033 KM, odnosno skoro 20%. Ukupni rashodi i izdaci iznosili su 166.935.989 KM, odnosno 95% od plana budžeta Univerziteta u Sarajevu za 2022. godinu, sa dvije najznačajnije kategorije: tekućim rashodima u iznosu od 160.688.821 KM i kapitalnim izdacima u iznosu od 6.247.168 KM.

Istraživanje i naučnoistraživački rad na Univerzitetu u Sarajevu odvija se na svim članicama. Uspostavljen je Centar za istraživanje i razvoj UNSA (CIR), koji blisko surađuje sa Službom za NIR, a koji pruža institucionalnu podršku za preko 50 međunarodnih projekata i uvelike doprinosi usvajanju ključnih dokumenata vezanih za uspostavu procedura za upravljanje projektima. Univerzitet je u periodu od 2019. do 2023. godine potpisao 49 ugovora za projekte iz programa EU-a, od toga 19 u okviru Horizonta i 27 Erasmus+ projekata, a 44 projektna prijedloga u okviru Horizonta izrađena su tokom 2023. godine. U okviru jačanja ljudskih kapaciteta fokus je stavljen na aktivnosti koje prate Akcioni plan strategije razvoja ljudskih resursa za istraživanje (HRS4R). Usvojen je Pravilnik o nagrađivanju koji je rezultirao povećanjem broje nagrađenih autora sa 76 u 2019. na 203 u 2022. godini. Za praćenje bibliografija istraživača uspostavljen je E-CRIS informacioni sistem u koordinaciji s Bibliotekom UNSA. Povećano je i javno finansiranje naučnoistraživačkog rada iz budžeta KS, sa 50.000 KM za osam projekata u 2019. godini na 3.211.866 KM za 368 projekata u 2023. godini. U skladu sa odredbama novog Zakona o visokom obrazovanju KS potpisan je Sporazum o razvoju institucionalne i istraživačke infrastrukture i opremljenosti Univerziteta u Sarajevu prema koje će Vlada Kantona Sarajevo u periodu 2024–2029. izdvojiti od 8 do 10 miliona KM.

Univerzitet u Sarajevu ima dugogodišnje iskustvo i tradiciju međunarodne suradnje. Nositelj je Erasmus povelja u visokom obrazovanju 2021–2027. (ECHE) i sudionik EUPeace alijanse koja ima za cilj promociju mira, pravde i inkluzivnog društva, koja okuplja ukupno devet univerziteta. Univerzitet u Sarajevu u 2023. godini bio je član 30 međunarodnih organizacija i mreža i imao 319 aktivnih bilateralnih međunarodnih sporazuma, od čega se 172 odnosi na bilateralne memorandume o saradnji te 147 sporazuma koji su omogućili finansijsku podršku za međunarodnu mobilnost studenata i osoblja. Ukupno 749 studenata i osoblja Univerziteta u Sarajevu je iskoristilo priliku za međunarodnu mobilnost od toga 361 student, te 194 nastavnika u svrhu držanja predavanja i 194 nastavnika i nenastavnog osoblja u svrhu profesionalnog usavršavanja. U istoj godini Univerzitet u Sarajevu je bio domaćin za 457 inostranih studenata i osoblja, od čega 125 studenata, 172 nastavnog osoblja koje je došlo u svrhu držanja predavanja na Univerzitetu u Sarajevu, te 160 članova nastavnog i nenastavnog osoblja u svrhu studijskog i/ili profesionalnog usavršavanja.

2.2. Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova

2.2.1 POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA

2.2.1.1 Visokoškolska ustanova definiše svoju viziju i misiju kojima djelotvorno vodi svoje aktivnosti. Vizija i misija su izrađene i revidirane u konsultacijama sa relevantnim zainteresovanim stranama i javno su dostupne

U okviru *Strategije razvoja Univerziteta u Sarajevu 2019.-2023.* (u daljem tekstu: *Strategija razvoja*) Univerzitet je definisao misiju i viziju, javno dostupne na web stranici Univerziteta. *Strategijom razvoja* utvrđeno je osam strateških ciljeva koji korespondiraju sa misijom i vizijom Univerziteta. Obzirom na potrebu izrade *Strategije razvoja za period 2024.-2028.*, na sjednici Senata 19.07.2023. godine usvojene su *Smjernice za strateško planiranje razvoja Univerziteta u Sarajevu 2024-2028.*, kojima je utvrđeno i razmatranje vizije i misije Univerziteta. Na istoj sjednici Senata imenovan je *Odbor za koordinaciju procesa strateškog planiranja* (Odluka Senata broj: 01-13-167/23), te šest *Timova za strateško planiranje*, po pojedinim resorima: kvalitet i osavremenjavanje Politike kvaliteta; nastava; NIR/UIR; međunarodna saradnja; finansije; umjetnost, kultura i sport (Odluke Senata broj: 01-13-161 do 166/23). Timovi su tokom procesa strateškog planiranja održali niz sastanaka, uz učešće više eksternih učesnika, na kojima je razmatran i prijedlog revidirane misije i vizije Univerziteta, predložene od strane menadžmenta Univerziteta. Komisiji je dat na uvid Zapisnik sa sastanka *Tima za strateško planiranje za resor kvalitet i osavremenjavanje Politike kvaliteta*, održanog 15.11.2023. godine sa predstavnicima akademskog osoblja, studenata, medija, svih nivoa vlasti vezanih za visoko obrazovanje (Kanton Sarajevo, Federacija BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH), Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH i Direkcije za evropske integracije. Učesnici u konsultacijama dali su, između ostalog, određene sugestije na prijedlog misije i vizije Univerziteta, koje će biti razmatrane prilikom izrade *Strategije razvoja* za naredni petogodišnji period.

2.2.1.2 Visokoškolska ustanova ima djelotvoran sistem i procedure za provođenje, praćenje i dalji razvoj svoje strategije i akcionih planova. Visokoškolska ustanova izrađuje i redovno revidira svoju strategiju, u konsultacijama sa svim relevantnim zainteresovanim stranama. Strategija se formalno usvaja i javno je dostupna. Ona se odnosi na nastavni proces, istraživački rad/razvoj umjetnosti i doprinos razvoju društva, uključujući konkretne i ostvarive strateške ciljeve i aktivnosti visokoškolske ustanove

Univerzitet je, nakon provedene procedure strateškog planiranja i javne rasprave, usvojio *Strategiju razvoja Univerziteta u Sarajevu 2019-2023.*, koja uključuje 8 strateških i 30 operativnih ciljeva, te jasne i precizne akcione planove implementacije po resorima, kao i način praćenja realizacije strateških ciljeva. *Strategija razvoja* objedinila je strateške dokumente koji su u prethodnom periodu usvajani po pojedinačnim resorima (*Strategija međunarodne saradnje* za period 2018/19-22/23 i revidirani strateški ciljevi *Strategije NIR-a* usvojene 2017. godine). Dokument *Strategija razvoja* distribuiran je u štampanom izdanju i dostupan na web-stranici Univerziteta.

Stepen implementacije *Strategije razvoja* praćen je kroz realizaciju akcionih planova i pripadajućih indikatora po pojedinim strateškim ciljevima i predstavljao je sastavni dio godišnjih izvještaja o radu Univerziteta, koji su dostupni na web stranici univerziteta. *Odbor za upravljanje kvalitetom Univerziteta* vršio je monitoring realizacije strateških ciljeva i inicirao implementaciju korektivnih mjera i revidiranje ciljeva u slučaju odstupanja kod odgovarajućeg resora. Komisija je imala uvid u Zapisnike/zaključke Odbora (između ostalih, Zapisnik sa 11. redovne sjednice 15.09.2022. godine na kojoj je evaluirana efikasnost i efektivnost realizacije strateških ciljeva- resor kvalitet, te strateški ciljevi dopunjeni *green* planovima, održivim razvojem i digitalizacijom). Prilagođavanje stanju pandemije COVID-19 dovelo je do privremenog odstupanja od planiranih aktivnosti u slučajevima kada aktivnosti nisu bile usklađene sa pandemijskim mjerama.

Univerzitet u Sarajevu u postupku je izrade nove *Strategije razvoja Univerziteta u Sarajevu*, koja **nije okončana do perioda posjete Komisije**. Timovi imenovani za pojedine resore provodili su tokom 2023. godine aktivnosti strateškog planiranja u skladu sa *Smjernicama za strateško planiranje razvoja Univerziteta u Sarajevu 2024-2028*. i Izvještajima o ispunjenosti i reviziji strateških ciljeva za period 2019.-2023. po pojedinim resorima, dostavljenih od strane odgovarajućih službi Univerziteta, prateći preporuke Komisije za reakreditaciju Univerziteta iz 2019. godine. Imenovani timovi uključuju predstavnike akademskog i neakademskog osoblja Univerziteta, studenata, predstavnike osnivača i Službe za zapošljavanje KS, ali **ne i predstavnike asocijacija alumni, niti predstavnike poslodavaca**. *Odbor za koordinaciju procesa strateškog planiranja* analizirao je nacрте strateških planova po resorima, s ciljem harmonizacije, objedinjavanja i određivanja prioriteta.

Senat Univerziteta na sjednici održanoj 31.01.2024. godine donio je *Zaključak* broj: 01-2-79/24 o prihvatanju revidiranih *Smjernica za strateško planiranje razvoja Univerziteta u Sarajevu 2025-2029. godine, uz obrazloženje da nova Strategija razvoja treba biti usklađena sa periodom akreditacije Univerziteta*. Pored toga, stav Timova je bio da je potrebno dodatno vrijeme za izradu *Strategije razvoja* i javnu raspravu, te harmoniziranje sa *Strategijom za nauku KS*, čija izrada je u toku.

Odlukom Senata broj: 01-35106/19 od 27.11.2019. godine, u cilju razvoja jedinstvenog sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom, usvojen je *Akcioni plan za poboljšanje i unapređenje sistema kvaliteta Univerziteta u Sarajevu za period 2020-2024. godine*, dostupan na web stranici Univerziteta. *Odbor za upravljanje kvalitetom Univerziteta* koordinirao je implementaciju i realizaciju *Akcionog plana*, te su usvojeni Izvještaji o njegovoj implementaciji za 2020., 2021. i 2022. godinu, dok je izvještaj za 2023. godinu u vrijeme izrade SEI pripremljen u formi nacрта. U međuvremenu je i **Izvještaj za 2023. godinu usvojen i zajedno sa izvještajima iz prethodnih godina dostupan je na web stranici Univerziteta**. Navedeni Izvještaji dostavljeni su Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade KS. Sve aktivnosti iz *Akcionog plana* su implementirane, jedino je revidiran način monitoringa implementacije *Strategije razvoja*, koji je usklađen sa pandemijskim uslovima.

U cilju implementacije *Akcionog plana*, u saradnji sa Ministarstvom za nauku, visoko obrazovanje i mlade KS 2022. godine organizovano je savjetovanje "Budućnost obrazovanja: visoko obrazovanje za održivi razvoj 2030". Zaključci savjetovanja, sa posebnim naglaskom na digitalnu transformaciju i održivi razvoj, integrirani su u prioritete i ciljeve *Akcionog plana*.

2.2.1.3 Visokoškolska ustanova ima formalno definisanu i javno dostupnu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, koje obuhvataju i jasne odgovornosti. Te procedure su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove

Sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom na Univerzitetu čine: Odbor za upravljanje kvalitetom Univerziteta, Služba za osiguranje kvaliteta na nivou Univerziteta, Odbori i uredi za osiguranje kvaliteta na nivou članica i u Centru za interdisciplinarne studije (CIS), te stručna i savjetodavna tijela Univerziteta/članica nadležna za osiguranje kvaliteta u pojedinim područjima.

Odbor za upravljanje kvalitetom Univerziteta prvi put je imenovan 2010. godine i od tada djeluje u kontinuitetu u različitim sastavima, prateći relevantna akta. U cilju usklađivanja mandata sa radnim tijelima Univerziteta, formiranim u skladu sa novim Statutom Univerziteta iz avgusta 2023., Senat Univerziteta je na sjednici 11.10.2023. godine (Odluka broj: 01-16-7/23) imenovao novi saziv *Odbora za upravljanje kvalitetom Univerziteta*, od ukupno 13 članova (dva predstavnika rektorata, predstavnik administracije, šest predstavnika ispred grupacija nauka/umjetnosti i četiri predstavnika studenata sva tri ciklusa studija). *Odbor* radi u skladu sa pozitivnim zakonskim propisom, *Statutom Univerziteta* i *Pravilnikom o sistemu osiguranju i upravljanja kvalitetom Univerziteta u Sarajevu* (Odluka Senata broj: 02-18-I/19, od 25.01.2019.). Na web stranici Univerziteta javno je dostupan i Poslovnik o radu Odbora, kojim je bliže uređen njegov sastav, djelokrug rada i nadležnost, te način rada i odlučivanja.

Komisiji je dat na uvid primjer procedure imenovanja Odbora za osiguranje kvaliteta Filozofskog fakulteta (Odluka 01-04-71 od 12.06.2023.). Komisija je uočila da u Odluci o imenovanju Odbora nije navedeno da se Odluka dostavlja i Službi/Odboru/Prorektoru za kvalitet, nadležnim za koordiniranje i rad unutrašnjeg osiguranja kvaliteta.

Sistem osiguranja kvaliteta definiran je *Priručnikom o osiguranju kvaliteta*, u sklopu kojeg su *Politika osiguranja kvaliteta* i *Politika kvaliteta studijskih programa* (odluka Senata broj: 01-21-19/23 od 20.12.2023. godine). Politika kvaliteta je osavremenjena decembra 2023. godine, čime je zamijenjena Politika kvaliteta iz 2017. godine (Odluka Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu o uspostavi sistema osiguranja i upravljanja kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu, broj 02-8395/17, novembar 2017). *Pravilnik o sistemu osiguranja i upravljanja kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu* iz 2019. godine je odlukom Senata broj 01-2-79/24 od 31.01.2024. godine izmijenjen i usklađen sa novim *Zakonom o visokom obrazovanju* ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 36/22), Statutom Univerziteta (Odluka broj: 01-14-35-1/23 od 26.07.2023.) i *Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa u KS* (oktobar 2023.).

Dokumentacija za unutrašnje osiguranje kvaliteta integralni je dio dokumentacije Univerziteta, sa posebnim odjeljkom web stranice Univerziteta posvećene sistemu kvaliteta.

Komisija je, na osnovu uvida u činjenično stanje tokom posjete, uz prethodno razmatranje dostavljene dokumentacije i sadržaja web stranice Univerziteta, utvrdila da Univerzitet u Sarajevu ima formalno definisanu, javno dostupnu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, koje obuhvataju i jasno propisane odgovornosti.

2.2.1.4 Unutrašnje osiguranje kvaliteta koristi mišljenja unutrašnjih i vanjskih zainteresovanih strana, te podatke iz informacionih i sistema za praćenje i evaluacije

Na Univerzitetu se kontinuirano provodi anketiranje studenata, u skladu sa Pravilnikom o studentskoj evaluaciji rada akademskog osoblja i uspješnosti realizacije nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu.

Odbor za upravljanje kvalitetom Univerziteta je na sjednici održanoj 29.09.2023. pokrenuo i proceduru evaluiranja mišljenja nastavnog osoblja i usvojio odgovarajući anketni upitnik. Evaluacija je organizovana u oktobru 2023., a rezultati diskutovani 23.11.2023. godine na zajedničkom sastanku Odbora za upravljanje kvalitetom Univerziteta i Odbora za osiguranje kvaliteta na članicama. Rezultati evaluacije uključeni su u analize nastavnog procesa u akademskoj 2022/2023.

Uključivanje mišljenja vanjskih zainteresovanih strana formalizirano je primarno kroz učešće osnivača u Timovima za strateško planiranje po resorima, od kojih su jedino u Timu za resor međunarodne saradnje i Timu za resor nastave kao vanjski članovi imenovani potpredsjednica Evropske asocijacije univerziteta (EUA) i predstavnik Javne ustanove "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo", ali ne i poslodavci i asocijacija/e alumnista. Poslodavci i alumnisti su pozivani na aktivno učešće na sastancima Timova u postupku strateškog planiranja, dok se njihov angažman i doprinos u kontekstu unapređenja nastavnog i naučno-istraživačkog procesa primarno formalizira kroz sporazume o saradnji na nivou univerziteta i članica. Na sastanku sa alumnistima grupacije društvenih nauka istaknut je rad Poslovnog savjeta Ekonomskog fakulteta, a na sastanku alumnista grupacije prirodnih, biotehničkih i medicinskih nauka istaknuto je formiranje Savjeta pri Veterinarskom fakultetu, te pripreme za formiranje Savjeta pri Farmaceutskom fakultetu, kao stručnih i savjetodavnih tijela.

Informacioni sistem Univerziteta koristi se za generisanje izvještaja sa podacima potrebnim za praćenje i evaluaciju rada, osnov je za makro-planiranja, poput plana i revizije upisa, praćenja uspjeha i promjena statusa studenata, kao i organizacije nastave, ispitnih rokova i sl.

2.2.1.5 Sistem unutrašnjeg osiguranja kvaliteta je usmjeren ka stalnom unapređenju visokoškolske ustanove i pruža podršku poboljšanju nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosu razvoju društva i upravljačkim i administrativnim procesima

Sistem upravljanja kvalitetom i osiguranja kvaliteta na Univerzitetu pruža podršku upravljačkim i administrativnim procesima na Univerzitetu. Pravni okvir za njegovo uspostavljanje dat je u Statutu Univerziteta (članovi 273-275), dok se članovima Statuta 276. i 277. uređuje Informacioni sistem Univerziteta. Član 7. Pravilnika o sistemu osiguranja i upravljanju kvalitetom definiše Odbor za upravljanje kvalitetom Univerziteta kao stručno i savjetodavno tijelo Senata koje, u saradnji sa drugim savjetodavnim i stručnim tijelima Univerziteta, planira, prati, analizira i upravlja postupcima ocjenjivanja kvaliteta na Univerzitetu, dok član 10. Pravilnika propisuje načine izvještavanja.

Od osam ciljeva *Strategija razvoja Univerziteta u Sarajevu 2019-2023.*, tri se odnose na kvalitet, sa odgovarajućih 11 operativnih ciljeva:

- Jačanje kapaciteta za unutrašnje osiguranje kvaliteta na Univerzitetu,
- Osiguranje standarda kvaliteta visokog obrazovanja na Univerzitetu,
- Promocija i podrška izvrsnosti.

Orijentaciju ka kvalitetu Univerzitet potvrđuje i kroz učešća u mnogobrojnim projektima koji su usmjereni ka unapređenju nastavnog procesa, modernizaciju studijskih programa, praćenje globalnih trendova i primjenu savremenih metoda u učenju i podučavanju. Podrška profesionalnom razvoju osoblja se vrši kroz program TRAIN i kroz otvorenu platformu za podizanje digitalnih i pedagoških kompetencija.

2.2.1.6 Visokoškolska ustanova ima strategiju za međunarodne aspekte rada koja je usklađena sa strategijom ustanove i u kojoj je dat pregled njenih međunarodnih aktivnosti kao što su međunarodni projekti, bilateralni sporazumi, zajednički programi, itd.

Univerzitet u Sarajevu imao je *Strategiju razvoja međunarodne saradnje za period 2018/19-2022/23.*, koja je bila osnov za izradu dijela *Strategije razvoja Univerziteta* u segmentu internacionalizacija, sa tri operativna cilja:

- jačanje sposobnosti članica, nastavnika, administracije i studenata da osmisle i implementiraju proces internacionalizacije,
- internacionalizacija kod kuće,
- vidljivost i networking.

Izrađen je i odgovarajući Akcioni plan i ključni indikatori performansi, koji su redovno praćeni. U sklopu strateškog planiranja Senat je 19.07.2023. (Odluka Senata broj: 01-13-164/23) imenovao Tim za strateško planiranje razvoja Univerziteta u Sarajevu za period 2024-2028 za resor međunarodne saradnje, sa uključenim internim i eksternim zainteresovanim stranama. Poseban dio web stranice Univerziteta je posvećen međunarodnoj saradnji sa podacima o: bilateralnim i multilateralnim sporazumima, članstvu u univerzitetskim mrežama i alijansama, odobrenim međunarodnim projektima. Posebno je izdvojen dio sa programima mobilnosti kao što je Erasmus, gdje se redovno objavljuju konkursi i pozivi.

Na Univerzitetu u Sarajevu se u akreditacijskom periodu realiziralo 13 studijskih programa na engleskom jeziku, a sedam kao zajednički studij sa partnerskom institucijom. U protekloj akademskoj godini odobreno je pet novih studijskih programa na engleskom jeziku (po jedan studijski program na Elektrotehničkom i Stomatološkom fakultetu, te tri studijska programa na Fakultetu političkih nauka).

U periodu od 2019. godine Univerzitet je bio aktivni učesnik u preko 300 međunarodnih projekata (podaci dostupni na web stranici Univerziteta), uz redovno podnošenje godišnjih izvještaja Senatu. Univerzitet obezbjeđuje održivost rezultata projekata tako da se iskustva saradnje sa međunarodnim partnerima ugrađuju u strukturu i procese visokoškolske ustanove. Primjer je formiranje Ureda za podršku profesionalnom razvoju osoblja, kao i Ureda za podršku studentima.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

visokoškolska ustanova definiše svoju viziju i misiju kojima djelotvorno vodi svoje aktivnosti. Vizija i misija su izrađene i revidirane u konsultacijama sa relevantnim zainteresovanim stranama i javno su dostupne	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova ima djelotvoran sistem i procedure za provođenje, praćenje i dalji razvoj svoje strategije i akcionih planova. Visokoškolska ustanova izrađuje i redovno revidira svoju strategiju, u konsultacijama sa svim relevantnim zainteresovanim stranama. Strategija se formalno usvaja i javno je dostupna. Ona se odnosi na nastavni proces, istraživački rad/razvoj umjetnosti	Znatno ispunjen

i doprinos razvoju društva, uključujući konkretne i ostvarive strateške ciljeve i aktivnosti visokoškolske ustanove	
visokoškolska ustanova ima formalno definisanu i javno dostupnu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, koje obuhvataju i jasne odgovornosti. Te procedure su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove,	Znatno ispunjen
unutrašnje osiguranje kvaliteta koristi mišljenja unutrašnjih i vanjskih zainteresovanih strana, te podatke iz informacionih i sistema za praćenje i evaluacije	Znatno ispunjen
sistem unutrašnjeg osiguranja kvaliteta je usmjeren ka stalnom unapređenju visokoškolske ustanove i pruža podršku poboljšanju nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosu razvoju društva i upravljačkim i administrativnim procesima	Znatno ispunjen
visokoškolska ustanova ima strategiju za međunarodne aspekte rada koja je usklađena sa strategijom ustanove i u kojoj je dat pregled njenih međunarodnih aktivnosti kao što su međunarodni projekti, bilateralni sporazumi, zajednički programi, itd.	Potpuno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 1: znatno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Internim aktima definisati način obaveznog uključivanja vanjskih korisnika, odnosno, predstavnika tržišta rada i prakse i alumniste, u postupak izrade strategije, uključujući radna tijela i javnu raspravu te praćenja strategije.
- Kroz godišnje akcijske planove planirati i pratiti implementaciju strateških ciljeva na razini univerziteta i članica.
- Izraditi novi Pravilnik o sistemu osiguranja i upravljanja kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu koji je u skladu s novim Zakonom o visokom obrazovanju KS iz 2022. godine.
- U kontekstu integrisanog univerziteta te u svrhu ispunjavanja strateških ciljeva iz oblasti osiguranja kvalitete, sistemski pristupiti jačanju osiguranja kvalitete u svrhu strukturiranog provođenja i praćenja aktivnosti kako na nivou Univerziteta i članica, tako i na nivou studijskih programa, uz strukturirani prikaz internih procedura i pokazatelja kvalitete.
- Strukturirano prikazati načine i dinamiku anketiranja studenata, nastavnika i administracije i razviti ankete za alumniste i poslodavce.
- Internim aktima definisati način obaveznog uključivanja vanjskih korisnika, odnosno predstavnika tržišta rada i prakse, u sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom.
- Izrađivati godišnji plan rada sistema za osiguranje kvalitete na UNSA i izvještavati o njegovoj implementaciji.

2.2.2 IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

2.2.2.1 Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koje su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove

Univerzitet u Sarajevu ima formalne procedure i akte koji regulišu usvajanje novih, evaluaciju i izmjenu postojećih studijskih programa i koje su u skladu sa Strategijom razvoja Univerziteta

2019-2024. Procedure su u prethodnom akreditacijskom periodu provođene po odredbama Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa Univerziteta u Sarajevu (Odluka Senata broj: 01-1101-97-1/18).

Uloga budućih poslodavaca i tržišta rada formalizirana je kod usvajanja novih i evaluacije i izmjene postojećih studijskih programa kroz obavezne elemente elaborata studijskog programa (procjena značaja studija obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru, usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja, analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskih programa, koja uključuje mišljenje ili službeno objavljene dokumente organizacija vezanih za tržište rada o primjerenosti predviđenih kvalifikacija koje se stižu završetkom studija). Komisija je imala uvid u Obrazac za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa (Obrazac SP1), koji predstavlja prilog Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu.

Ovlašteni predlagač studijskog programa, prema članu 2. Pravilnika je jedno ili više vijeća članica ili podorganizacionih jedinica, dok član 4, definira neophodnu dokumentaciju. Propisana procedura uključuje i mišljenje Odbora za upravljanje kvalitetom.

Univerzitet u Sarajevu je unaprijedio navedene procedure nakon usvajanja novog Zakona o visokom obrazovanju KS 2022. godine i Statuta Univerziteta 2023. godine, usvajanjem novog Pravilnika o postupku usvajanja i izmjene studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu (Odluka Senata broj 01-8-71/24 od 24.04.2024. godine) Komisiji je prilikom posjete dat na uvid navedeni dokument. Novim Pravilnikom procedura postupka izmjena studijskih programa je pojednostavljena, olakšano je uvođenje zajedničkih studija i necikličnih studijskih programa, ali je zadržana uključenost zainteresovanih strana određena prethodnim Pravilnikom.

2.2.2.2 Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure kojima osigurava da su planirani ishodi učenja i korištenje sistema kredita izraženih kroz ECTS bodove u skladu sa važećim kvalifikacionim okvirom, da se primjenjuju na sve studijske programe, te da su predviđene prilike za sticanje znanja i vještina van ustanove

Planirani ishodi učenja za sve studijske programe koji se izvode i korištenje sistema ECTS kredita usklađeni su sa važećim *Osnovama kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini*. Za nastavne predmete u sklopu studijskih programa su dati ishodi učenja i očekivano opterećenje. Studijski programi sa navedenim elementima dostupni su na web stranicama članica Univerziteta i Registru studijskih programa na webu.

Univerzitet u Sarajevu kontinuirano osposobljava akademsko osoblje za primjenu modernih nastavnih metoda i metoda evaluacije uspješnosti i opterećenja studenata kroz programe obuke TRAIN i digi.edu, a dio obrazovnog sadržaja programa DigiEdu je dostupan na web stranici Univerziteta i otvoren i za polaznike koji nisu zaposlenici Univerziteta.

Kroz saradnju sa predstavnicima budućih poslodavaca, Univerzitet osigurava uvjete da studenti stiču znanja i vještine i izvan Univerziteta, a saradnja je vezana za specifičnosti sektora za se obrazuju: privreda, umjetnički sektor i javni sektor (obrazovanje, zdravstvo, sudstvo itd.). Primjer saradnje Univerziteta su kreiranje mreže nastavničkih zanimanja koja objedinjava članice koje realiziraju studijske programe za nastavnička zanimanja, Institut za preduniverzitetsko obrazovanje Kantona Sarajevo, koji predstavlja škole i resorna

ministarstva, zatim potpisivanje sporazuma o uspostavljanju okvira za regulisanje prakse i praktične nastave na studijskim programima nastavničkih zanimanja na Univerzitetu u Sarajevu sa resornim ministarstvima.

Drugi primjer saradnje koja uključuje više članica je saradnja sa predstavnicima poslodavaca IT industrije, dok se saradnja za studijske programe specifične za pojedine članice organizuje kroz sporazume o saradnji članica i predstavnika poslodavaca. Ovi sporazumi su predloženi Komisiji, a jedan od primjera je Farmaceutski fakultet.

Pojedine članice implementiraju studijske programe koji su u potpunosti kreirani u saradnji sa interesno-utjecajnim stranama, uključujući studijske programe kratkog I ciklusa, te stručne i specijalističke programe II ciklusa, a praktičan rad se ostvaruje i uključenjem velikog broja institucija nastavnih baza u sam nastavni proces.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koje su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure kojima osigurava da su planirani ishodi učenja i korištenje sistema kredita izraženih kroz ECTS bodove u skladu sa važećim kvalifikacionim okvirom, da se primjenjuju na sve studijske programe, te da su predviđene prilike za sticanja znanja i vještina van ustanove	Znatno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 2: potpuno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Definirati izgled logičke matrice ishoda učenja predviđene čl. 4 Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjene postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu i umetnuti je u obrazac SP1.
- Definirati način povezivanja ishoda učenja s metodama vrednovanja na razini predmeta.
- Umjesto opcionalno, obavezno razraditi distribuciju sati nastave po tipu pri izradi silabusa, odnosno obrasca SP2.
- Internim aktima definirati metodologiju procjene radnog opterećenja studenata i dodjeljivanja ECTS bodova uzimajući u obzir i opterećenje nastavom i samostalnim radom studenata.
- Definirati način obaveznog uključivanja predstavnika tržišta rada u postupak usvajanja novih i revizije postojećih studijskih programa
- Javno učiniti dostupnim popis organizacija s kojima postoje potpisani ugovori za obavljanje stručne prakse na studijskim programima.

2.2.3 UČENJE, PODUČAVANJE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

2.2.3.1 Visokoškolska ustanova primjenjuje procedure kojima se garantuje pravičan, transparentan i dosljedan način ocjenjivanja studenata i kojima se predviđa mogućnost žalbi studenata. Procedure su formalizovane i javno su dostupne

Na UNSA postoje procedure i pravila koje osiguravaju transparentan, pravičan i dosljedan način ocjenjivanja studenata, a gdje smo u razgovoru sa rukovodstvom članica, nastavnim osobljem, studentima i dr. ustanovili da se iste poštuju i u praksi. Procedure su formalizirane Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Statutom UNSA i Pravilima studiranja na prvom i drugom ciklusu studija. Također, iz razgovora sa studentima ustanovili smo da se rad studenata ocjenjuje i prati kontinuirano tokom cijelog semestra, a provjere znanja studenata ocjenjuje se putem kolokvija tokom trajanja nastave, a konačna ocjena se uvrđuje na završnom ispitu. Dalje, kroz razgovor sa studentima utvrdili smo da se žalbene procedure na ocjenu na UNSA u potpunosti poštuju, a sve u skladu sa Pravilima studiranja na prvom i drugom ciklusu studija (Član 53. Žalba na ocjenu i komisijski ispit). Studenti su zadovoljni načinom rješavanja rukovodstva članica na opravdane žalbe i mišljenja su da ishodi žalbenih procedura pozitivno utiču na unapređenje nastavnih procesa i napredak studenta kroz studije.

Termini i raspored ispita objavljuju se na oglasnim pločama i web-stranicama članica sa čime su studenti blagovremeno upoznati na početku semestra. Rezultati završne provjere znanja objavljuju se u roku do pet dana od izrade ispita. Svi rezultati ispita unose se u centralni informacioni sistem Univerziteta.

UNSA redovno provodi anonimne studentske evaluacije akademskog osoblja u kojima se ocjenjuju nastavni proces i rad svakog pojedinačnog nastavnika (nastavni plan i program, izvođenje nastave, resursi za rad i učenje i dr.). Tokom razgovora sa studentima ustanovili smo da postoji veći broj slučajeva gdje su ankete doprinijele za rješavanje određenog problema i poboljšanja u nastavnom procesu.

Praćenje realizacije procedura (upitnici, ankete, evaluacije i dr.) provodi se sistemski u svrhu osiguranja da postupci ocjenjivanja odražavaju visoke standarde. U razgovoru sa rukovodiocima članicama, ustanovili smo da članice evidentiraju žalbe, analiziraju njihov broj, broj odustajanja, te prolaznost na ispitu i dr., a sve u cilju kako bi se identificirali potencijalni problemi i poboljšao nastavni proces u cjelini.

2.2.3.2 Visokoškolska ustanova podstiče aktivan angažman studenata u procesima upravljanja

Prema Statutu UNSA studentima je osigurano učešće u upravljanju Univerzitetom kroz razne tijela i funkcije kao što su: student-prodekan, student-prorektor, članovi u odborima i vijećima, članovi u Senatu, član Upravnog odbora. U sastavu Upravnog odbora jedan je član predstavnik studenata, a kojeg predlaže Studentski parlament, dok je u sastavu Senata sedam predstavnika studenata iz svakog ciklusa i različitih nauka i umjetnosti. Član Vijeća fakulteta/akademije je najmanje jedan predstavnik studenata svih ciklusa na toj članici kojeg izabere vijeće studenata odnosno studentska asocijacija fakulteta/akademije. Iz razgovora sa studentima Studentskog parlamenta, kao i sa predstavnicima studenata različitih fakulteta i

ciklusa, Komisija je stekla mišljenje da su studenti itekako uključeni u cijeli sistem upravljanja i odlučivanja i da su veoma zadovoljni svojim položajem na Univerzitetu.

2.2.3.3 Visokoškolska ustanova podstiče i osigurava međunarodnu mobilnost studenata i zaposlenih, te rukovodi sistemom za širenje njihovih iskustava i primjera dobre prakse

S ciljem unapređenja mobilnosti studenata, nastavnog i administrativnog osoblja Univerziteta, Senat UNSA na 64. redovnoj sjednici održanoj 20.12.2023. godine donio je Odluku o donošenju Pravilnika o mobilnosti UNSA (<https://www.unsa.ba/o-univerzitetu/propisi/pravilnik-o-mobilnosti-univerziteta-u-sarajevu>) gdje su u Pravilniku definisana jasna pravila mobilnosti studenata i osoblja koji dolaze i odlaze, postupak prijave, vrsta i trajanje mobilnosti, prava i obaveze studenata i osoblja i sva druga pitanja vezana za provođenje programa mobilnosti.

Također, na web stranici UNSA

(<https://www.unsa.ba/istrazivanje-i-saradnja/medunarodna-saradnja>) mogu se pronaći vrlo korisne informacije koje potiču i promovišu mobilnost i internacionalizaciju, prijavu na međunarodne projekte, potrebne informacije o mrežama i asocijacijama, koji su to aktivni programi mobilnosti i dr.

Kako bi privukao i informisao potencijalne studente, Univerzitet organizuje događaje i skupove kao što su Dani otvorenih vrata, Sajam stipendija i mnoge ljetne škole. Na web stranici Univerziteta (<https://www.unsa.ba/projekti>) moguće je vidjeti spisak realizovanih projekata i saradnji.

Studijski programi na engleskom jeziku izvode se na Ekonomskom, Medicinskom, Stomatološkom i Fakultetu islamskih nauka, kao i u Centru za interdisciplinarne studije „Prof. dr. Zdravko Grebo“.

Na UNSA postoji služba za međunarodnu saradnju koja ima tri zaposlena službenika i kojima se zainteresovani studenti za mobilnost prvo obrate. Iz razgovora sa studentima koji su koristili mogućnost mobilnost, Komisija je stekla dojam da nisu imali nikakvih problema sa priznavanjem predmeta i vremena koje su proveli na međunarodnoj razmjeni.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

visokoškolska ustanova primjenjuje procedure kojima se garantuje pravičan, transparentan i dosljedan način ocjenjivanja studenata i kojima se predviđa mogućnost žalbi studenata. Procedure su formalizovane i javno su dostupne	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova podstiče aktivan angažman studenata u procesima upravljanja	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova podstiče i osigurava međunarodnu mobilnost studenata i zaposlenih, te rukovodi sistemom za širenje njihovih iskustava i primjera dobre prakse	Potpuno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 3: potpuno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Izraditi pravilnik o finansiranju studentskog parlamenta kako bi se jasno definisao način finansiranja kao i sve potrebne obaveze i prava;
- Povećati edukaciju i informisanost studenata šta je ECTS, kako se vrednuje i koja je njegova funkcija o bolonjskom programu;
- Potrebno je podići svijest studentima o važnostima anketa, upitnika, evaluacije i sl.;
- Uspostaviti uniformno finansiranje III ciklusa studija za sve studente na svim članicama;
- Podmladiti nastavni kadar tamo gdje se ukaže potreba i opravdanost. Prednost dati najboljim studentima sa zlatnom značkom, rektorovim i dekanovima nagradama, odnosno studentima koji su ostvarili zapažene rezultate;
- Ponovno vraćanje i pokretanje Sportske univerzitetske lige i drugih sportskih aktivnosti kako bi se povećala fizička aktivnost i međusobno druženje studenata;
- Povećati interdisciplinarnost i međusobnu saradnju studenata između pojedinih fakulteta (npr. između Arhitektonskog i Građevinskog fakulteta).

2.2.4 UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

2.2.4.1 Visokoškolska ustanova osigurava adekvatne uslove i pruža podršku akademskom napredovanju studenata, osiguravajući jednake mogućnosti

Na osnovu Zakona o visokom obrazovanju u KS, Statutom Univerziteta te Pravilima studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički i studij na Univerzitetu u Sarajevu propisana je procedura upisa studenata na navedene studije, dok je Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu propisana procedura upisa na doktorske studije. Komisija je imala uvid u Konkurs za upis studenata u prvu godinu studija na Univerzitetu u Sarajevu u akademskoj 2023./2024. koji sadrži i Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata, kao i ostale akte kojima se vodi postupak određivanja i predlaganja upisnih kvota od strane članica, preko formiranja konačnog prijedloga Plana upisa od strane Senata do odobrenja Vlade KS na Plan upisa. Univerzitet u Sarajevu od ak. god. 2020./2021. proces odabira i prijema kandidata obavlja putem informacionog sistema, koji je za tu svrhu razvio Univerzitetski tele-informacioni centar (UTIC), čime i dodatno osigurava dosljednu i transparentnu provedbu procesa i kriterija upisa.

Akademski kalendar, Statut i Pravila studiranja dostupni su na web stranici Univerziteta te je razgovorom sa studentima Komisija utvrdila da na početku nastave studenti dobiju informacije o nastavnom programu predmeta, sadržaju, ishodima učenja i obavezama koje su dužni ispuniti da bi uspješno pohađali i položili predmet. Sve promjene u rasporedu, kao i materijali vezani uz nastavu studentima su dostupni na online platformi. Studenti dodatno preko Registra studijskih programa (<https://registar.unsa.ba/>) mogu dobiti uvid u nastavni plan i program i silabuse predmeta studijskih programa koje pohađaju ili žele pohađati.

Univerzitet u Sarajevu kontinuirano prikuplja podatke o uspjehu studenta, odnosno radi analize prolaznosti, u što se Komisija imala priliku uvjeriti pregledom izvještaja koji su razmatrani na vijećima Ekonomskog, Građevinskog, Farmaceutskog, Šumarskog i Pravnog fakulteta te Fakulteta političkih nauka. Kao primjer mjere u cilju poboljšanja kvalitete nastave i prolaznosti u idućoj akademskoj godini, navedena je odluka Ekonomskog fakulteta prema kojoj su nastavnici na predmetima čija je prolaznost ispod 70% dužni dostaviti Uredu za

kvalitet prijedlog mjera usmjerenih na poboljšanje prolaznosti studenata na ispitima. Potrebno je istaknuti da se dostupni izvještaji o prolaznosti donekle razlikuju u formi, iako se naslanjaju na podatke iz informacionog sistema, pa bi trebalo standardizirati njihovu izradu i omogućiti integraciju podataka te njihovo razmatranje na razini Univerziteta, odnosno Senata. Univerzitet u Sarajevu pruža kvalitetne uslove za upis i akademsko napredovanje raznih skupina studenata, omogućivši vanredni model studija i realizaciju nastave na daljinu za studente koji rade. Kandidati koji dolaze iz država nastalih raspadom bivše SFRJ imaju iste mogućnosti upisa na studijske programe kao i kandidati iz BiH. Također je omogućen individualizirani pristup studiranju studentima s poteškoćama u razvoju, ali i posebnim skupinama studenata, poput samohranih roditelja ili roditelja troje i više djece, ali i vrhunskih sportaša i sl. Taj široki dijapazon podrške ogleda se u radu Ureda za podršku studentima (UPS). Ured svoj rad ostvaruje kroz četiri odjela: Odjel za pravnu pomoć, Odjel za psihološko savjetovanje, Odjel za karijerno savjetovanje i Odjel za studente s invaliditetom koji je Komisija imala priliku posjetiti tijekom posjete Univerzitetu i razgovarati s tri zaposlenice, koje su navele da je Uredu registrirano 97 studenata s poteškoćama u razvoju, da studenti upravo njima podnose zahtjev za individualizaciju u postupku realizacije nastavnog procesa odnosno na osiguranje posebnih uvjeta kod prisustvovanja i učestvovanja u nastavi što je propisano člancima 179. i 180. Statuta Univerziteta.

Pravilima studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu u članku 61. definira se obveza završnog rada na drugom ciklusu studija, integriranom i specijalističkom studiju, a može se definirati obveza i na prvom ciklusu i stručnom studiju. Također, Pravilnikom su precizno definirani postupci prijave i izrade završnih radova za oba ciklusa studija, a pripadajući obrasci dostupni su na web stranici Univerziteta. U slučaju doktorskih studija, studentu se pri upisu imenuje akademski savjetnik koji je ujedno i potencijalni mentor i zadužen je za napredovanje studenata do usvajanja izvještaja komisije o podobnosti teme i kandidata, nakon čega se imenuje mentor za izradu doktorske disertacije. Pravila studiranja za treći ciklus studija kao i pripadajući obrasci dostupni su na web stranici Univerziteta.

2.2.4.2 Visokoškolska ustanova ima uspostavljen sistem za priznavanje kvalifikacija i perioda studiranja u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju kvalifikacija, te prethodnog učenja

Priznavanje kvalifikacija i perioda studiranja na Univerzitetu u Sarajevu sistemski reguliraju četiri akta koji su javno dostupni na web stranici Univerziteta zajedno s propisanim obrascima:

- Pravilnik o priznavanju inostranih visokoškolskih kvalifikacija,
- Pravilnik o ekvivalenciji ranije stečenih akademskih titula odnosno naučnih i stručnih zvanja na Univerzitetu u Sarajevu,
- Pravilnik o ekvivalenciji položenih ispita na Univerzitetu u Sarajevu
- Pravilnik o mobilnosti Univerziteta u Sarajevu.

Pravilnikom o priznavanju inostranih visokoškolskih kvalifikacija uređeni su postupak, kriteriji i organi za provođenje postupka priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija na Univerzitetu u Sarajevu i to u trećem dijelu u svrhu pristupu tržištu rada, odnosno zapošljavanju (stručno priznavanje) te u četvrtom dijelu, u svrhu pristupa obrazovanju (akademsko priznavanje). Stručno priznavanje obavlja se centralno na nivou Univerziteta, izdavanjem rješenja na osnovu mišljenja Komisije imenovane od strane rektora koja je stalno

tijelo od barem tri člana. Prema čl. 22 Pravilnika, visina naknada za postupke priznavanja do donošenja odluke Upravnog odbora Univerziteta, određena je Odlukom Vlade KS o utvrđivanju cijene provođenja postupka akademskog i stručnog priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija na licenciranim i akreditovanim visokoškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 1/15) i za stručno priznavanje u skladu je Preporukama o korištenju modela propisa o priznavanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija („Službeni glasnik BiH“, broj 06/20) koje je izdao Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (CIP). Komisija je utvrdila poštivanje odredbi Pravilnika uvidom u puni postupak stručnog priznavanje diplome magistra iz Češke Republike te popis rješenja o stručnom priznavanju kvalifikacija iz Italije, Turske, Njemačke, Švedske, Srbije i Hrvatske.

Postupak akademskog priznavanje provodi se na fakultetu/akademiji na kojoj nosilac inostrane visokoškolske kvalifikacije želi nastaviti obrazovanje i rezultira Odlukom dekana na osnovu izvještaja Komisije imenovane za određeni postupak. Komisija je uvidom u postupke akademskog priznavanja kvalifikacija na više fakulteta utvrdila da se odredbe navedenog Pravilnika primjenjuju i u slučaju akademskog priznavanja. Međutim, uvidom u primjer akademskog priznavanja na Farmaceutskom fakultetu utvrđeno je da je postupak akademskog priznavanja uključivao i rješenje o priznavanju Rektorata UNSA, što nije predviđeno Pravilnikom.

Pravilnikom je uspostavljen Registar koji se vodi u elektronskoj formi, a u kojem su u proteklih pet godina evidentirana 1502 zahtjeva za priznavanjem, od čega su njih 1493 rezultirala rješenjem/odlukom o priznavanju inostranih visokoškolskih kvalifikacija.

Postupak i kriteriji za ekvivalenciju ranije stečenih akademskih titula odnosno naučnih i stručnih zvanja na Univerzitetu u Sarajevu s novim zvanjima propisan je istoimenim Pravilnikom. Nadležnost za provođenje postupka je na fakultetu/akademiji gdje je stečena akademska titula odnosno naučno i stručno zvanje ili je proveden postupak nostrifikacije diplome. Na osnovu prijedloga Komisije koja može biti stalna za neki period ili imenova ad hoc, izdaje se uvjerenje. U čl. 8 Pravilnika navodi se da će se Komisija rukovoditi „Osnovama kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH, broj 31/11) , kao i važećim pozitivnim propisima u visokom obrazovanju povezivanjem ranijih i sadašnjih nivoa kvalifikacija nakon završetka odgovarajućeg nivoa visokog obrazovanja“. Dekani su u razgovoru s Komisijom potvrdili da se navedeni pravilnik primjenjuje i donose odluke o izdavanju uvjerenja o ekvivalenciji ranije stečenih zvanja. Međutim, Komisija je imala uvid u postupak ekvivalencije prijašnjeg zvanja „diplomirani pravnik“ na zvanje „Bakalaureat/Bachelor prava“, što nije u skladu s Odlukom o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 31/11, 39/12), kojom su utvrđeni nivoi kvalifikacija u skladu s Evropskim kvalifikacijskim okvirom (EQF).

Pravilnikom o ekvivalenciji položenih ispita na Univerzitetu u Sarajevu utvrđuju se postupak i kriteriji ekvivalencije položenih ispita na drugim visokoškolskim ustanovama, kao i postupak ekvivalencije položenih ispita studenata Univerziteta u Sarajevu pri prelasku s jednog na drugi studijski program na istoj članici, prelasku s jedne na drugu članicu i prelasku s predbolonjskog na bolonjski studij. Razgovorom sa studentima i nastavnicima Elektrotehničkog fakulteta potvrđena je primjena postupka priznavanja ranije stečene kvalifikacije na stručnom studiju „Razvoj softvera“ i ekvivalencije položenih ispita za direktan upis na završnu godinu prvog ciklusa studija na Odjelu za računarstvo.

Razgovorom sa studentima utvrđeno je da se priznaju rezultati, uspjeh i ECTS bodovi ostvareni tokom mobilnosti u skladu s člancima 10. i 11. Pravilnika o mobilnosti Univerziteta u Sarajevu, te ih se na taj način dodatno potiče na mobilnost.

2.2.4.3 Visokoškolska ustanova pravovremeno studentima obezbjeđuje potvrdu/uvjerenje o diplomiranju, uključujući dodatak diplomi

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju KS, Statutom i već ranije navedenim Pravilima studiranja, student završetkom studijskog programa stječe pravo na određenu akademsku titulu odnosno stručno i/ili naučno zvanje, kao i pravo na izdavanje diplome i dodatka diplomi. Dodjeljivanje akademske titule, odnosno stručnih i/ili naučnih zvanja regulirano Pravilnikom o stjecanju i korištenju akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 46/23), dok su izgled i sadržaj diplome i dodatka diplome, te uvjerenje o završenom studiju definirani Pravilnikom o sadržaju javnih isprava ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 46/23). Komisija se pregledom izdanih diploma prvog ciklusa Ekonomskog i Elektrotehničkog fakulteta, diploma drugog ciklusa Pedagoškog fakulteta i Fakulteta zdravstvenih studija i diplome trećeg ciklusa Prirodno-matematičkog fakulteta uvjerila u dosljednu primjenu navedenih akata na Univerzitetu. Uvjerenje Od ak. god. 2022./2023. diploma i dodatak diplomi izdaju se i na engleskom jeziku. Dodjela diploma organizira se jednom godišnje, a Poslovnikom o štampanju diplome i dodatka diplomi na Univerzitetu u Sarajevu od 30. 06. 2011.godine, u izuzetnim slučajevima rektor Univerziteta u Sarajevu može odobriti prijevremeno štampanje diplome i dodatka diplomi za svršene studente sva tri ciklusa. Diplome i dodaci diplomama se štampaju centralno u UTIC-u u što se Komisija mogla uvjeriti tijekom posjete Univerzitetu.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

visokoškolska ustanova osigurava adekvatne uslove i pruža podršku akademskom napredovanju studenata, osiguravajući jednake mogućnosti	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova ima uspostavljen sistem za priznavanje kvalifikacija i perioda studiranja u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju kvalifikacija, te prethodnog učenja	Znatno ispunjen
visokoškolska ustanova pravovremeno studentima obezbjeđuje potvrdu/uvjerenje o diplomiranju, uključujući dodatak diplomi	Potpuno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 4: potpuno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Akte vezane za regulisanje postupka priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija i razdoblja studija potrebno je u potpunosti usaglasiti sa odredbama i terminologijom Lisabonske konvencije i njenih pratećih dokumenata.
- Izraditi interne akte vezane za postupak priznavanje neformalnog obrazovanja i informalnog učenja.
- U postupcima ekvivalencije ranije stečenih akademskih titula, odnosno naučnih i stručnih zvanja na Univerzitetu u Sarajevu s novim zvanjima, potrebno je dosljedno

primjenjivati Odluku o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 31/11, 39/12) na svim članicama Univerziteta.

2.2.5 NASTAVNO OSOBLJE

2.2.5.1 Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj akademskog osoblja

Ukupan broj stalno zaposlenog akademskog osoblja na članicama Univerziteta u Sarajevu (UNSA) u akademskoj 2023/2024. godini iznosi 1543. Od tog broja, 1186 zaposlenih je u nastavničkim zvanjima (docenti, vanredni i redovni profesori), dok je broj osoblja u saradničkim zvanjima 357. U poređenju s podacima iz Izvještaja komisije stručnjaka za akreditaciju iz 2019. godine, kao i iz Samoevaluacijskog izvještaja UNSA, primjetan je porast apsolutnog broja osoblja u nastavničkim zvanjima, kao i veće učešće nastavnika u ukupnom broju zaposlenih, sa 72,06% na 76,86%. Osim toga, na Filozofskom fakultetu je zaposleno 16 lektora, a na institutima UNSA djeluje 87 zaposlenika u odgovarajućim naučnoistraživačkim zvanjima. Kada se ovo zbroji sa zaposlenicima na fakultetima, ukupno je 1630 osoba koje direktno učestvuju u nastavnim aktivnostima.

UNSA angažuje i gostujuće nastavnike, u skladu sa potrebama nastavnog procesa, što je konstatovano i na sastancima sa rukovodstvima članica. Ne postoje jasni kriterijumi pri angažovanju gostujućih nastavnika, koji su u najvećem broju sa javnih univerziteta iz zemlje i okruženja, sa kojima konkretne članice imaju ostvarenu saradnju.

Odnos broja nastavnika i studenata, pokrivenost nastave, te odnos vlastitog i gostujućeg kadra se može pratiti kroz više pokazatelja: broj studenata za I, II i integrisani studij u akademskoj 2023/2024. godini je 21.649, dok je broj prvoupisanih na I i II ciklus studija u istoj godini 12.100. Pored pomenutih 1186 u nastavničkim zvanjima i 357 u saradničkim zvanjima, nastavu na UNSA izvodi i 261 spoljno angažovanog osoblja je (215 nastavnika i 46 saradnika), a tu te brojke ne ulaze angažovani stručnjaci iz prakse i demonstratori, s obzirom da nemaju izbor u zvanje. UNSA izvještava da je u postupku prelazak još preostalih 6 članica sa starog informacionog sistema na novi (eUNSA) što će omogućiti preciznije vođenje evidencija i dublje analize u ovom pogledu. Pokrivenost nastave se prati planom realizacije nastave koji se redovno ažurira, u najvećem procentu početkom akademske godine, a tokom godine za iznimne slučajeve.

Univerzitet zapošljava osoblje u skladu sa Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo (Sl. novinama Kantona Sarajevo", broj 17/19). Dodatno, Ministarstvo kroz obračun plaća prati usklađenost sa standardima, a UNSA kroz više parametara koje omogućava informacioni sistem, ali i planovi realizacije nastave i liste odgovornih nastavnika i saradnika.

UNSA kroz informacione sisteme implementirane na članicama vodi evidencije o broju, polu, starosti, stažu, zvanjima akademskog osoblja, omjeru broja stalno zaposlenih i spoljnih saradnika, omjeru broja nastavnika/student, analizi evaluacija nastavnika od strane studenata. Od navedenih indikatora, izdvajaju se opažanja:

Analize akademskog osoblja se vrše u HR sistemu koji obuhvata i akademsko i neakademsko osoblje. A analize omjera nastavnika/student, čiji su sumarni podaci gore navedeni, se vrše u sklopu evaluacije pojedinih studijskih programa. Studentske evaluacije nastave su dio redovnih aktivnosti procesa osiguranja kvaliteta nastave i provode se kroz eUNSA za članice koje su u tom sistemu, odnosno individualno za članice koje koriste stari sistem.

Analiza realizacije nastave se vrši mjesečno, po pojedinačnom studijskom programu, ovi izvještaji se objedinjavaju na članicama i za Univerzitet ih prikuplja služba za nastavu i priprema izvještaj koji se usvaja na redovnim sjednicama Senata.

Analiza starosne strukture zaposlenog akademskog osoblja koja je prikazana u Samoevaluacijskom izvještaju pokazuje da najveći procenat pripada grupi od 45 do 55 godina (31,28%), dok 18,59% zaposlenih čine mlađi, do 35 godina starosti. Ukupno, gotovo 48,5% nastavnog osoblja je mlađe od 45 godina. Analiza starosne strukture isključuje zaposlenike starije od 65 godina, koji su uključeni u nastavni proces u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju. Podaci o spolnoj strukturi akademskog osoblja pokazuju da postoji ravnoteža između muškaraca i žena, pri čemu muškarci čine 48,99%, a žene 51,01% zaposlenih.

Univerzitet u Sarajevu je 2021. godine, odlukom Senata, osnovao Vijeće za rodnu ravnopravnost. Iste godine, usvojen je i Akcioni plan za rodnu ravnopravnost za period 2022–2023.

Pravilnikom o studentskoj evaluaciji rada akademskog osoblja i uspješnosti realizacije nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu uređuje se postupak studentske evaluacije rada akademskog osoblja i postupak evaluacije uspješnosti realizacije nastavnih planova i programa, nadležnost tijela i pojedinaca koja provode postupak, te stepen povjerljivosti i korištenje podataka dobivenih na temelju provedenih evaluacija na Univerzitetu u Sarajevu.

Opterećenost je regulirana navedenim Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo (Sl. novinama Kantona Sarajevo", broj 17/19). UNSA izvještava da se očekuje novelirano izdanje pomenutog akta, čije je osvježavanje započelo nakon usvajanja novog Zakona o visokom obrazovanju 2022. godine. Ovaj dokument uz navođenja standarda i normativa u smislu kvaliteta nastavnih procesa dodatno uključuje i pravila normiranja naknade za rad, te limitira rad preko norme na 20%. Samo u izuzetnim slučajevima potrebe pokrivenosti nastave (prelazno vrijeme zbog promjene NPP, neplanirani prestanak rada člana nastavnog ansambla i sl.) akademsko osoblje preuzima u ograničenom vremenskom periodu opterećenje veće od ovoga, za šta nema naknadu.

2.2.5.2 Visokoškolska ustanova priprema plan zapošljavanja i planiranje razvoja karijere, u skladu sa analizom koja se redovno provodi

U skladu sa članom 14. stav 1. Statuta UNSA, Univerzitet kreira plan zapošljavanja i angažiranja akademskog i drugog osoblja na prijedlog članica. Trenutno na UNSA ovaj plan ima formu godišnje odluke Senata, kojom se odobrava dinamički plan iskazanih potreba za raspisivanje konkursa za izbor u akademska i naučnoistraživačka zvanja na prijedlog vijeća članica (čl. 64. Statuta UNSA).

U pogledu napredovanja i planiranja karijere akademskog osoblja, kao i potrebe za novim kadrovima, UNSA prikuplja potrebne informacije od vijeća članica. Nakon analize vlastitih naučno-istraživačkih, umjetničko-istraživačkih i nastavnih potreba, vijeća članica su obavezna prije početka svake akademske godine sačiniti i dostaviti Senatu i Upravnom odboru dinamički plan potreba za raspisivanje konkursa za izbor akademskog osoblja u isto ili više zvanje (čl. 233. Statuta UNSA).

Ono što je značajno napomenuti jeste da na nivou UNSA postoji uređenja kadrovska baza podataka – HR, koja je integrirana u eUNSA od 2022. godine, kao jedan njegov modul. To je

centralno mjesto za podršku upravljanju ljudskim resursima. Podaci koji se prikupljaju u okviru ovog modula omogućavaju utvrđivanje broja i strukture zaposlenika u skladu sa aktima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Također, ovi podaci pomažu u procjeni ispunjenosti uvjeta za kvalitetno obavljanje registrirane djelatnosti prema Standardima i normativima, kao i u identifikaciji potreba za osiguranjem finansijskih sredstava neophodnih za uredno izvršavanje prava i obaveza prema zaposlenicima i angažiranim osobama. Podaci su kategorizirani na informacije o akademskom i naučno-istraživačkom osoblju te o neakademskom osoblju. Za akademsko i naučnoistraživačko osoblje, između ostalog, prikupljaju se podaci o izborima u zvanje, nastavnom opterećenju po akademskim godinama i angažmanima na svim članicama UNSA.

Među ostalim, gore navedenim, sistem evidentira i sve aktivnosti nastavnog osoblja relevantne za akademsko napredovanje, predviđena penzioniranja itd, na osnovu čega članice mogu pratiti i planirati razvoj akademskog osoblja i planirati nova angažiranja, posljedično potrebama.

Preko 85% članica ima internim aktima propisanu obavezu redovnog i kontinuiranog usavršavanja. UNSA organizira centralne, a članice individualne programe obuke i usavršavanja osoblja u različitim poljima, od vještina do usmjerenih edukacija. Pojedine članice, prije svega radi napredovanja neakademskog osoblja, organizira obuke i usavršavanja na zahtjev zaposlenih, što definitivno znatno utiče na unapređenje procesa rada UNSA.

2.2.5.3 Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unapređenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su sa važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu komisije za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj naučnoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje

Statut UNSA, u skladu sa članovima 111–138. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (dio sedmi/poglavlja I, II i III), na jasan način uređuje uvjete, procese i procedure zapošljavanja i napredovanja akademskog osoblja u svom poglavlju III i to njegovim odjeljcima B, C i jedinim dijelom odjeljkom D. Shodno tome, u cilju osiguranja pravičnosti i jednakosti u mogućnostima i tretmanu u pogledu izbora u isto ili više akademsko zvanje na UNSA, Senat UNSA je 2023.godine usvojio i “Upute o realizaciji izbora u isto ili više akademsko zvanje na UNSA u skladu sa uvjetima propisanim ranijim Zakonom”.

Važno je napomenuti da su uvjeti za izbor u naučno-nastavna zvanja ili umjetničko-nastavna zvanja na Univerzitetu u skladu sa novim ZVO i članom 226. Statuta definirani kroz četiri oblasti i to: naučna ili umjetnička dostignuća i doprinos, nastavničke ili umjetničke sposobnosti i doprinos, doprinos procesu internacionalizacije te društveni doprinos.

Kompletna procedura izbora akademskog osoblja obavlja se na javan način u skladu sa prethodno utvrđenim kriterijima ustanovljenim u gore navedenim odredbama Zakona Kantona Sarajevo i Statuta UNSA. Izbori akademskog osoblja zasnovani su na otvorenoj proceduri koja se pokreće javnim konkursom (čl. 233 st. 3 Statuta UNSA). Komisije za izbor u zvanja imenuje vijeće članice, a sastoje se od najmanje tri nastavnika od kojih je većina iz uže naučne ili umjetničke oblasti za koju se kandidat bira i moraju biti u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira (član 236. stav 2 Statuta UNSA). Komisija je obavezna podnijeti

pisani izvještaj sa prijedlogom vijeću fakulteta/akademije u roku od 30 dana od datuma imenovanja (član 236. stav 6 Statuta UNSA).

Komisiji su na uvid predloženi dokumenti i pripadajuća dokumentacija sa popratnim aktima u procesu izbora u zvanje akademskog osoblja na jednoj članici Univerziteta.

2.2.5.4 Visokoškolska ustanova pruža prilike za profesionalni razvoj svih svojih zaposlenih, te ih podstiče da te prilike iskoriste

UNSA i članice kontinuirano pozivaju i potiču na usavršavanje i profesionalni razvoj akademskog kadra. Značajna aktivnost u ovom pogledu je program TRAIN, program cjeloživotnog učenja u oblasti pedagoškog obrazovanja i jačanja kompetencija za svoje akademsko osoblje – TRAIN (*Training and Research for Academic Newcomers*). Kroz program je od 2013. godine prošlo više od 500 učesnika, a namijenjen je akademskom osoblju u zvanjima: asistenta, višeg asistenta i docenta, a ove godine je obilježeno 10 godina njegove realizacije, u okviru kojih ga je pohađalo više od 500 učesnika i učesnika u suradničkim i nastavničkim zvanjima.

Druga značajna aktivnost u ovom kriteriju jeste projekat DigiEdu, koji je predstavljen početkom 2023. godine, a najviše potaknut potrebama digitalne transformacije i utjecajem pandemije izazvane virusom COVID-19 na proces izvođenja nastave, naučno-istraživački/umjetničko-istraživački rad kao i mogućnosti usavršavanja akademskog kadra, a s ciljem jačanja otpornosti obrazovnog sistema na brojne tehnološke izazove u budućnosti. Za nastavnike i studente nastavničkih smjerova UNSA je pripremio seriju kurseva za razvoj digitalnih i pedagoških kompetencija, koji su održani u periodu od januara do februara 2023. godine.

Usavršavanje i napredovanje saradnika je dobro prati i kroz numeričke podatke o odbrani doktorskih disertacije koje su u rasponu od 70 do 100 na godišnjem nivou.

Tokom aktualnog perioda samoevaluacije, uprkos ograničenjima pandemije, zabilježena je dobra dinamika angažmana akademskog osoblja na stranim visokoškolskim ustanovama. Ovo uključuje naučno i stručno usavršavanje te angažman u nastavnom procesu, posebno za boravke od jednog mjeseca. Ova vrsta usavršavanja omogućava intenzivnu međunarodnu saradnju, što je ključni cilj visokog obrazovanja i strateški cilj UNSA. U skladu s tim, UNSA je usvojila Strategiju razvoja međunarodne saradnje za period 2018/2019–2022/2023.

Prema godišnjim izvještajima o međunarodnoj saradnji UNSA, 583 studenta, nastavnika i saradnika učestvovalo je u programima mobilnosti tokom 2019. godine, najviše putem *Erasmus+*, *CEEPUS* i *Mevlana* programa. Nakon pandemijskih restrikcija, u ljetnom semestru 2021. godine, 88 članova osoblja UNSA nastavilo je naučnoistraživačku i nastavnu aktivnost u inostranstvu. Tokom akademske 2021/2022. godine, 144 članova akademskog osoblja učestvovalo je u međunarodnoj mobilnosti radi držanja predavanja, dok je 179 koristilo mobilnost za profesionalno usavršavanje.

Efekti usavršavanja i unapređenja rada osoblja se očituju kroz sistemsko i sistematsko praćenje i analizu studentskih anketa o kvaliteta nastave i profesionalno-stručni odnos akademskog kadra.

2.2.5.5 Visokoškolska ustanova akademskom osoblju pruža adekvatne uslove za aktivan angažman u oblasti istraživačkog rada

UNSA je nagrađen *HR nagradom (Excellence in Research)* Evropske komisije, koja svjedoči o objektivnom i dosljednom provođenju 40 principa iz Evropske povelje za istraživače, a što posljedično ima za ocjenu da je posvećenost UNSA istraživačima – poboljšanju uslova rada i napredovanja, novog zapošljavanja i objektivnog vredovanja rada i dostignuća u evropskom istraživačkom prostoru.

UNSA ima Centar za istraživanje i razvoj, koji je podorganizaciona jedinica čija je djelatnost koordinacija i podrška naučno-istraživačkom, umjetničko-istraživačkom i razvojno-istraživačkom radu kroz sudjelovanje u izradi aplikacija na domaće i međunarodne konkurse, organiziranje i realizacija projekata i programa iz oblasti naučno-istraživačkog, umjetničko-istraživačkog i razvojno-istraživačkog rada za razvoj novih znanja i moderan i efikasan pristup transferu tehnologija za potrebe privrede i društva u cjelini.

Nastavno osoblje je nastavom i pratećim aktivnostima maksimalno opterećeno do 50% radnog vremena, dok je drugih 50% normirano na odvijanje naučno-istraživačkog, umjetničko-istraživačkog i razvojno-istraživačkog rada.

UNSA radi na sistematskom poticanju akademskog kadra u pogledu angažiranja i privlačenja istraživačkom radu kroz značajne materijalne podrške u tom smislu. UNSA je posvećen kreiranju povoljne klime za naučnoistraživački i umjetničko-istraživački rad akademskog osoblja, osiguravajući pravovremen pristup kvalitetnim i najnovijim naučnim informacijama. Univerzitet osigurava pretplate na citatne i agregatne baze podataka, omogućujući akademskom osoblju pristup najnovijim naučnim časopisima i knjigama (monografijama), kao i bibliografsko-citatnim bazama koje prate nova istraživanja. Agregatne baze punog teksta omogućavaju pristup cjelovitim izdanjima časopisa i knjiga. Trenutno je omogućen pristup bazama podataka kao što su: *Web of Science*, *Scopus*, *Science Direct*, *EBSCO*, *CEEOL*, i *HeinOnline*.

Na UNSA djeluje Izdavački savjet koji radi u skladu sa usvojim aktima koji reguliraju izdavaštvo na UNSA, kao stručno i savjetodavno tijelo Senata. Savjet obezbjeđuje poštovanje razvijene procedure za izdavanje naučne i nastavne literature, koja se redovno objavljuje na službenim stranicama UNSA.

Univerzitet je 2020. godine usvojio izmjene i dopune Pravilnika o nagrađivanju akademskog i naučnoistraživačkog osoblja i dodjeljivanju sredstava članicama Univerziteta u Sarajevu na osnovu rezultata naučnog i umjetničkog rada, a 2022. godine i njegov prečišćen tekst, kako bi doprinio poticanju izvrsnih istraživanja i objavljivanju kvalitetnih publikacija. Dobitnici nagrada se medijski promovišu, što dodatno ostvaruje vezu UNSA sa društvom i transparentnije stvara most sa istim.

Na federalnom nivou, nagrada za nauku za izuzetno značajna dostignuća u naučno-istraživačkoj i istraživačko-razvojnoj djelatnosti, svjedoči o kvalitetu akademskog osoblja UNSA koje dominantno učestvuje među dobitnicima nagrade.

Pored navedenih mjera, UNSA također stvara povoljnu legislativnu i infrastrukturnu klimu za naučnoistraživačke i umjetničko-istraživačke aktivnosti akademskog osoblja. S obzirom na to da se istraživački rad često financira iz projektnih sredstava, UNSA je, u cilju poticanja projektno organiziranog istraživačkog rada, u oktobru 2020. godine usvojila Pravilnik o upravljanju projektima. Ovaj pravilnik uređuje postupke za pripremu, realizaciju i upravljanje

projektima u kojima Univerzitet ili njegove članice učestvuju, unapređujući tako pravni okvir upravljanja projektima iz 2017. godine.

Pored navedenih medijskih aktivnosti, same članice organiziraju naučne događaje (skupove, kongrese, seminare, radionice i sl.) i potiču akademsko osoblje na objavljivanje naučnih i umjetničkih radova, te kontinuirano provode aktivnosti praćenja s akcentom na njihovoj referentnosti i međunarodnom iskustvu.

Sa ciljem realizacije misije stvaranja poticajne klime i okvira za naučno-istraživački i umjetničko-istraživački rad akademskog i naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog osoblja, domaćih i stranih istraživača i studenata na UNSA, 2019. godine UNSA je usvojio Politiku upravljanja intelektualnim vlasništvom na UNSA, a koji će rezultirati nastankom intelektualnih dobara (pronalazaka, dizajna, autorskih djela i sl.). U tom svjetlu, 2022. godine donesen je Pravilnik o upravljanju intelektualnim vlasništvom UNSA, kojim je predviđeno formiranje univerzitetskih tijela i to komisije za intelektualno vlasništvo i ureda za upravljanje intelektualnim vlasništvom, koji bi trebao vršiti djelatnost jednog ureda za transfer tehnologija i pružati operativnu podršku istraživačima na UNSA prilikom procjene, prijave i komercijalizacije autorskih i inovatorskih rezultata njihovog naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada, te uspostavljanje inovacijskog fonda UNSA. Tokom posjeta utvrđeno je da je uspostavljen Inovacijski fond Univerziteta koji je uključen u budžet Univerziteta za 2024 i da je u aprilu 2024. godine formirana Komisija za intelektualno vlasništvo Univerziteta.

UTIC radi na uspostavljanju i integraciji servisa za upravljanje istraživačkom infrastrukturom i resursima uz istovremeno omogućavanje interaktivnog korišćenja istog od strane osoblja i studenata sa ciljem optimizacije planova nabavke nove opreme, pravilnog korišćenja postojeće i interdisciplinarne saradnje.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj akademskog osoblja	Potpuno ispunjen
Visokoškolska ustanova priprema plan zapošljavanja i planiranje razvoja karijere, u skladu sa analizom koja se redovno provodi	Potpuno ispunjen
Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unapređenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su sa važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu komisije za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj naučnoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje	Potpuno ispunjen
Visokoškolska ustanova pruža prilike za profesionalni razvoj svih svojih zaposlenih, te ih podstiče da te prilike iskoriste	Potpuno ispunjen
Visokoškolska ustanova akademskom osoblju pruža adekvatne uslove za aktivan angažman u oblasti istraživačkog rada	Potpuno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 5: Potpuno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Raditi na ostvarivanju mogućnosti za zapošljavanje najboljih svršenih studenata svih ciklusa studija i njihovom uključivanju u nastavu kao jednoj od aktivnosti sa ciljem podmlađivanja kadra
- Raditi na stvaranju homogenizovanog pristupa angažovanju gostujućih nastavnika kroz uspostavljanje okvirnih kriterijuma i transparentnijeg postupka
- Raditi na kompletnoj implementaciji eUNSA na cijelom univerzitetu
- Raditi na daljoj integraciji UNSA sa GEANT mrežom i educiranju osoblja i studenata u tom svjetlu
- Raditi na punoj implementaciji Politike otvorenog pristupa istraživačkoj infrastrukturi
- Raditi na uspostavljanju mehanizama i procedura koje će prepoznati sve vidove angažovanja osoblja i vrednovanja istog u smislu radnog vremena, finansijskih nadoknada, uslova za napredovanja i podsticajno djelovati ka unapređenju rezultata u tom smjeru.

2.2.6 RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

2.2.6.1 Visokoškolska ustanova ima dovoljno resursa (učionice, laboratorije i laboratorijska oprema, računari, pojedinačni i grupni prostori za učenje, itd.) i uslova za kompletno osoblje i sve studente

UNSA raspolaže sa znatnim prostornim resursima smještenim na više lokaliteta u Sarajevu, pri čemu dominira centralni kampus u kojem je smješteno više članica i podorganizacionih jedinica, potom pojedinačni fakulteti koji su smješteni u centru grada i periferiji gradskog centra, gdje se nalazi i rektorat – sjedište Univerziteta u Sarajevu. Ukupna površina koju UNSA ima na raspolaganju je 111.728,31 m², od čega u amfiteatrima 4.195,29, u učionicama odnosno predavaonicama 14.133,03, u laboratorijama odnosno radionicama 10.310,40, u računarskim salama 2.420,35, u kancelarijskim prostorima 19.034,07, u bibliotekama 2.170,97, u čitaonicama 2.044,64, dok je u ostalim prostorima 57.419,56 m² korisnog prostora. UNSA raspolaže sa oko 938 mjesta sa računarima, što je komisiji stručnjaka prezentovano tokom sastanka sa menadžmentom UNSA:

Važno je napomenuti da se na lokaciji kampusa gradi/rekonstruira/renovira više objekata, te da se dugoročni planovi rada i razvoja UNSA u velikoj mjeri oslanjaju upravo na lokacije u Kampusu. Pored ovih radova, na velikom broju članica su također radovi na sanaciji i/ili unapređenju uvjeta rada. Također, iz terenske posjete članicama, konstatirano da je da su prostorni kapaciteti, nivo uređenja i opremljenosti, kao i fizičkog boniteta prostora koji su na raspolaganju nastavnicima, suradnicima, istraživačima, neakademsom osoblju i gostima UNSA na visokom nivou, a pojedini i znatno iznad uobičajene slike uvjeta rada univerziteta u Bosni i Hercegovini uopšte.

Pored navedenog i konstatacije intervjuiranih nastavnika, suradnika, studenata i neakadenskog osoblja govore u prilogu odličnim uvjetima u pogledu ovog kriterija.

2.2.6.2 Visokoškolska ustanova ima biblioteku opremljenu adekvatnim brojem bibliotečkih resursa u štampanom i elektronskom obliku i odgovarajući prostor i opremu za korišćenje bibliotečkih usluga i za akademsko osoblje i za studente

UNSA trenutno realizira projekat gradnje centralne univerzitetske biblioteke u površini oko 13.500,00 m² po aktuelnim svjetskim standardima. Komisija je tokom obilazaka prostora u kampusu Univerziteta imala priliku da posjeti i gradilište Biblioteke i uvjeri se u dinamiku radova.

Biblioteke članica i specijalne biblioteke UNSA raspolažu sa adekvatno obrazovanim i obučanim osobljem. Organizirane su u COBISS sistemu, tako da 28 pojedinačnih biblioteka pruža kvalitetnu podršku kako studentima, tako i nastavnicima i istraživačima. Na objedinjenom katalogu UNSA postoji 158.900 naslova i to samo u COBISS sistemu, sa oko 800.000 svezaka odnosno pojedinačnih primjeraka, o čemu je Komisija stručnjaka i upoznata tokom sastanka sa odgovornim osobljem. U toku je objedinjavanje cijelog bibliotečkog fonda u COBISS sistem. Biblioteke su na raspolaganju osoblju i studentima na adekvatan i logičan način, s obzirom da su smještene u sjedištima članica.

U okviru e-CRIS modula, postoji javna evidencija naučno-istraživačkog rada nastavnog osoblja i ista se kontinuirano ažurira, dok je u postupku formiranje personalnih bibliografija nastavnog osoblja.

Pored sopstvenih resursa i bibliotečke građe, UNSA u saradnji sa resornim kantonalnim ministarstvom obezbjeđuje pristup citatnim i agregatnim bazama od kojih se izdvaja *Web of Science*, *Scopus*, *EBSCO*, *CEEOL*, *Science Direct* i *Hein Online*, što je za svaku pohvalu.

2.2.6.3 Visokoškolska ustanova sistematski i djelotvorno planira, koristi i provjerava svoje resurse, u skladu sa strateškim planom

Kroz anketiranje kako osoblja zadovoljstvom rada i uslovima na UNSA, tako i studentskim anketama, UNSA ima pregled ocjena zadovoljstva istih uslovima po ovom podkriteriju, a razvijena je i praksa da nastavno osoblje direktno komunicira sa bibliotečkim osobljem na temu planiranja nabavke novih nastavnih izdanja. Takođe, drugi mehanizmi kao što su evaluacijski i samoevaluacijski postupci, te interne revizije, se koriste kao alati za sistematsku provjeru, planiranje i unapređenje resursa. Resursi su u velikoj mjeri ograničeni materijalnim davanjima resornog ministarstva i Budžeta uopće, međutim odgovorne službe na UNSA su zadužene da nadziru, upravljaju i planiraju procese u cilju obezbjeđenja zakonskog okvira rada. Tokom sastanaka kako sa osobljem (nastavnim i nenastavnim) te sa studentima, konstatovano je da se potrebe i jedne i druge grupacije uvažavaju na pravilan način i da nema problema u tom pogledu.

2.2.6.4 Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj administrativnog i pomoćnog osoblja

Tokom posjete Univerzitetu i sastanka s predstavnicima nenastavnog osoblja, utvrđeno je da broj zaposlenog nenastavnog osoblja 1005, što je predstavlja smanjenje u odnosu na 1031, koliko je bilo zaposlenih u prethodnom samoevaluacijskom izvještaju. Međutim, nenastavno osoblje čini 38% svih zaposlenika Univerziteta što se čini primjerenim, ali je u kontekstu daljnjeg razvoja i strateškog planiranja na Univerzitetu prepoznata potreba planiranja i

optimizacije i u kontekstu nenastavnog osoblja. Univerzitet je u decembru 2023. organizirao trodnevnu radionicu "Strateško planiranje i jačanje kapaciteta stručnih službi Univerziteta u Sarajevu" na kojoj su su predstavljeni nacrti strateških planova po resorima i analizirani su s ciljem harmonizacije, objedinjavanja i određivanja prioriteta.

Služba za ljudske resurse Univerziteta koristi kadrovsku bazu podataka pod nazivom HR, a koja je od 2022. godine jedan od modula jedinstvenog informacionog sistema UNSA – eUNSA (eUNSA.ba). Unutar modula kontinuirano se prikupljaju se podaci koji omogućuju praćenje, analizu i planiranje broja i strukture svih zaposlenika u skladu sa aktima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Razgovorom s predstavnicima nenastavnog osoblja, ustanovljeno je da se im se omogućava stručno usavršavanje, pogotovo u poslovima računovodstva i pravnih službi, te sudjelovanje u radionicama i stručnim skupovima u organizaciji Univerziteta. Komisija je imala uvid u pozive na obuke i stručna predavanja namijenjena bibliotekarima te primjere realiziranih mobilnosti u kojima je sudjelovalo nenastavno osoblje.

2.2.6.5 Visokoškolska ustanova ima adekvatne procedure i resurse za provođenje svoje strategije za međunarodne aspekte rada

Strategija razvoja međunarodne saradnje Univerziteta u Sarajevu za period 2018./19.–2022./23., nastala iz Erasmus+ projekta STINT, predstavljala je temelj za izradu dijela Strategije razvoja Univerziteta koji se odnosi internacionalizaciju. Procese internacionalizacije koordiniraju prorektor za međunarodnu saradnju i prodekani za međunarodnu saradnju članica Univerziteta uz pomoć i u saradnji sa stručnim službama koje daju podršku u domeni mobilnosti, međunarodnih projekata, donošenju i praćenju ugovora:

- Služba za međunarodnu saradnju,
- Služba za naučnoistraživački i umjetničkoistraživački rad i
- Centar za istraživanje i razvoj.

Sveobuhvatan pregled aktivnosti u domeni međunarodne saradnje, skupa s pregledom akata i načinom praćenja aktivnosti planiranih strategijom i normativnim aktima u domeni, dostupan je na web stranici, poput sporazuma s drugim univerzitetima, sudjelovanja u projektima i programima mobilnosti (Erasmus+, Erasmus Mundus, CEEPUS, Mevlana), te mrežama i asocijacijama. Komisija je utvrdila dosljednu provedbu Pravilnika o mobilnosti uvidom u provedene postupke mobilnosti nastavnika, studenata i nenastavnog osoblja. Iz razgovora sa svim predstavnicima Univerziteta tokom posjeta, Komisija je utvrdila njihovo zadovoljstvo aktivnostima i mogućnostima realizacije međunarodne saradnje. Također je primijećena jasna opredjeljenost ka povećanju broja studijskih programa koji se nude na stranom jeziku u narednom razdoblju, kako bi se privuklo strane studente i na taj način otvorilo mogućnosti za nove saradnje, ali i kompenziralo smanjenje broja upisanih domaćih studenata.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

visokoškolska ustanova ima dovoljno resursa (učionice, laboratorije i laboratorijska oprema, računari, pojedinačni i grupni prostori za učenje, itd.) i uslova za kompletno osoblje i sve studente	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova ima biblioteku opremljenu adekvatnim brojem bibliotečkih resursa u štampanom i elektronskom obliku i odgovarajući prostor i opremu za korišćenje bibliotečkih usluga i za akademsko osoblje i za studente	Znatno ispunjen

visokoškolska ustanova sistematski i djelotvorno planira, koristi i provjerava svoje resurse, u skladu sa strateškim planom	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj administrativnog i pomoćnog osoblja	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova ima adekvatne procedure i resurse za provođenje svoje strategije za međunarodne aspekte rada	Potpuno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 6: potpuno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Kompletirati digitalizaciju kataloga svih biblioteka UNSA u COBISS sistem,
- Planirati ciljane aktivnosti na pozicioniranju nove biblioteke UNSA, ne samo kao prostornog resursa, nego i njene uloge u povezivanju svih članica i osoblja međusobno, sa jedne strane, i UNSA i društva sa druge strane,
- Prezentovati primjere dobre prakse obezbjeđenja donacija na pojedinim članicama i sistematski raditi na osiguranju savremene opreme i sredstava za rad,
- Jačati kadrovske kapacitete i koordinacijsku ulogu centralnih službi za međunarodnu saradnju i NIR te CIR-a u kontekstu realizacije strateških ciljeva u domeni međunarodne saradnje i istraživanja

2.2.7 UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

2.2.7.1 Visokoškolska ustanova koristi informacione sisteme u cilju prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija radi djelotvornosti i unapređenja nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosa razvoju društva, upravljačkih i administrativnih djelatnosti

UNSA kontinuirano unapređuje svoje informacione sisteme radi efikasnog prikupljanja, analize i obrade podataka. Informatizacija osnovnih funkcija Univerziteta počela je 1996. godine s uvođenjem interneta, što je omogućilo UNSA da postane prvi internet provajder u Bosni i Hercegovini. Od tada, Univerzitet je implementirao različite sisteme za podršku obrazovnom procesu, uključujući hardverske, softverske i mrežne komponente.

Univerzitet je 2005. godine pokrenuo integrisani informacioni sistem (eUNSA) koji obuhvata različite aspekte univerzitetskog života. Ovaj sistem omogućava centralizovano upravljanje podacima, distribuciju radnih podataka i integraciju tehnologija i procedura za obradu podataka. Nakon 13 godina upotrebe starog sistema (ISSS), UNSA je 2018. godine implementirala novi, savremeniji sistem koji se sada koristi na većini fakulteta.

Sistem eUNSA pokriva različite module, uključujući upravljanje zaposlenicima, prostornim kapacitetima, studentskim službama, online prijavu i upis na fakultete, te izdavanje diploma i dodataka diplomi. Od akademske 2020/2021. godine, kandidati se mogu prijavljivati i upisivati na studije putem posebnog modula eUNSA, što omogućava brz i direktan pristup informacijama o fakultetima, prijavama i rezultatima.

2.2.7.2 Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija, omjeru studenata i nastavnog osoblja, itd

Univerzitet prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata kroz različite faze njihovih studija, uključujući stopu uspješnosti i napuštanja studija. Odluke o uspostavljanju, održavanju i unapređivanju informacionih sistema donosi Senat Univerziteta, a prikupljeni podaci se koriste za razvijanje strategija upisa i novih studijskih programa.

Informacioni sistem eUNSA funkcionira kao centralizovani sistem, koji obuhvata module za praćenje studentskih podataka, kao što su lični podaci, ocjene, prijavljeni i objavljeni ispiti, statusi studenata i drugi relevantni podaci. Sistem omogućava detaljno praćenje i analizu uspješnosti studiranja po predmetima, studijskim grupama i ciklusima studija.

U cilju unapređenja projektnih aktivnosti, UNSA je 2023. godine uspostavila sistem za upravljanje projektima (ProMIS), koji podržava digitalizaciju procedura prijave i upravljanja projektima, uspostavu registra projekata, te povezivanje projektnih aktivnosti sa finansijskim i planerskim procesima.

2.2.7.3 Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o radu, starosnoj strukturi i kvalifikacijama akademskog osoblja, uključujući omjer vlastitog i gostujućeg osoblja

Univerzitet prikuplja različite podatke o studentima, uključujući informacije po studijskim programima, ciklusima, godinama studija, polnoj i starosnoj strukturi, periodu studiranja i procentu završenih studenata. Takođe, sistem eUNSA omogućava praćenje podataka o radu akademskog osoblja, uključujući njihove kvalifikacije, angažmane, objavljene radove, polnu i starosnu strukturu, te izbore u naučno-nastavna zvanja.

Ovi podaci se koriste za evaluaciju nastavnika i asistenata, kao i za analize potrebne za unapređenje nastavnog procesa. Sistem takođe omogućava generisanje izveštaja po različitim kriterijumima, što olakšava donošenje informisanih odluka na Univerzitetu.

Zaključno, UNSA je napravila značajne korake u digitalizaciji svojih procesa, što je omogućilo efikasnije upravljanje informacijama i donošenje informisanih odluka na osnovu prikupljenih podataka.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

visokoškolska ustanova koristi informacione sisteme u cilju prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija radi djelotvornosti i unapređenja nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosa razvoju društva, upravljačkih i administrativnih djelatnosti	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija, omjeru studenata i nastavnog osoblja, itd,	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o radu, starosnoj strukturi i kvalifikacijama akademskog osoblja, uključujući omjer vlastitog i gostujućeg osoblja	Potpuno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 7: potpuno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Preporučuje se daljnje ulaganje u infrastrukturu i razvoj informacionih sistema, posebno uvođenje modula za poslovnu inteligenciju (BI) koji bi omogućio efikasnije analize i bolje korištenje postojećih podataka. Takođe, predlaže se kreiranje jedinstvenog registra svih korisnika obrazovnog sistema u Kantonu Sarajevo, što bi olakšalo integraciju i upravljanje obrazovnim procesima.
- U procesu digitalizacije potrebno je osigurati da cijeli sistem osiguranja kvaliteta bude digitalizovan. To znači da sve aktivnosti opisane u sistemu osiguranja kvaliteta budu digitalizovane, što omogućava lakšu provjeru i ocjenu različitih aktivnosti osiguranja kvaliteta.
- Ovaj pristup poboljšava transparentnost, efikasnost i mogućnost praćenja svih procesa unutar sistema osiguranja kvaliteta. Digitalizacijom se osigurava da su sve informacije lako dostupne i spremne za analizu, što doprinosi kontinuiranom unapređenju kvaliteta.

2.2.8 INFORMISANJE JAVNOSTI

2.2.8.1 Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici objavljuje relevantne informacije o svojim aktivnostima, uključujući informacije o studijskim programima i zvanjima koje nudi, a koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne. Informacije se objavljuju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku

UNSA na svojoj internetskoj stranici pruža širok spektar informacija o studijskim programima, zvanjima, nastavnim aktivnostima i studentskim organizacijama. Stranica je dizajnirana tako da je pregledna, ažurirana i lako dostupna na službenim jezicima Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku. Informacije se redovno ažuriraju kako bi bile relevantne i tačne, a pristup informacijama je omogućen preko centraliziranog registra studijskih programa, koji uključuje katalog predmeta sa nastavnim planovima i programima, te brojem dodijeljenih ECTS bodova. Za održavanje sadržaja i tehničke podrške internetske stranice odgovorna je Služba za odnose s javnošću pri Kabinetu rektora, dok se web redakcija brine o relevantnosti i pravovremenosti objava. Zadovoljstvo korisnika ponuđenim informacijama prati se putem anketa i povratnih informacija prikupljenih kroz različite kanale komunikacije.

2.2.8.2 Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici pruža informacije o djelatnostima u oblasti istraživačkog rada i informacije o radu svog akademskog osoblja (publikacije, projekti, konferencije, itd)

UNSA posvećuje veliku pažnju objavljivanju informacija o naučnoistraživačkom radu i radu akademskog osoblja. Na internetskoj stranici Univerziteta, u sekciji "Vijesti i događaji", redovno se objavljuju rezultati istraživačkih i umjetničkih projekata, informacije o publikacijama, konferencijama i drugim relevantnim događajima. Ove informacije su dostupne na službenim jezicima Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku, što osigurava široku dostupnost i transparentnost.

UNSA takođe promovira svoj rad budućim studentima putem različitih kanala. Posebne osobe u studentskoj službi pružaju informacije budućim studentima, a izrađuju se i distribuiraju

vodiči za bruoše i informacijski paketi koji sadrže sve relevantne podatke o studijskim programima, uključujući nastavni plan i program sa brojem ECTS bodova. Internetska stranica takođe redovno objavljuje sve relevantne informacije o misiji, viziji, strategiji, organizacionoj strukturi, menadžmentu, akademskom osoblju, studijskim programima i zvanjima, istraživačkoj aktivnosti i svim događajima i aktuelnostima.

Za promociju naučnoistraživačkog rada, Univerzitet je uspostavio jedinstveni registar istraživačkih projekata koji je dostupan javnosti putem internetske stranice. Ovaj registar pruža sveobuhvatan pregled istraživačkih aktivnosti, omogućavajući javnosti uvid u rad Univerziteta i njegovih članica. Web stranica se redovno ažurira kako bi osigurala pravovremene i tačne informacije.

2.2.8.3 Visokoškolska ustanova osigurava sistematsku komunikaciju sa vanjskim zainteresovanim stranama

UNSA ima razvijenu politiku komunikacije s javnošću, koja definiše ciljne grupe kao što su studenti, alumni, osnivači, društvena zajednica i privredno okruženje. Komunikacijska strategija je usmjerena na različite oblike komuniciranja sa svakom od ciljnih grupa, kao i s javnošću uopšte.

Služba za odnose s javnošću pri Kabinetu rektora koordinira sve komunikacijske aktivnosti, osiguravajući da su informacije dosljedno i pravovremeno objavljene. Univerzitet koristi različite kanale komunikacije, uključujući internetsku stranicu, društvene medije (Facebook, Instagram, YouTube, LinkedIn) i direktne komunikacije putem medijskih saopštenja i konferencija za medije. Društvene mreže su postale ključan alat za komunikaciju s mladima i širim javnostima, omogućavajući interaktivnu i direktnu razmenu informacija.

Univerzitet takođe organizira brojne javne događaje, kao što su sajmovi, dani otvorenih vrata, konferencije, simpoziji, festivali i sportske manifestacije, koje dodatno doprinose vidljivosti i reputaciji Univerziteta. Transparentnost rada Univerziteta je unapređena primjenom Zakona o slobodi pristupa informacijama, a svi relevantni dokumenti i informacije su dostupni javnosti putem internetske stranice.

UNSA osigurava redovnu i sistematsku komunikaciju s vanjskim zainteresovanim stranama, čime potvrđuje svoju posvećenost otvorenosti i transparentnosti u radu.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici objavljuje relevantne informacije o svojim aktivnostima, uključujući informacije o studijskim programima i zvanjima koje nudi, a koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne. Informacije se objavljuju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici pruža informacije o djelatnostima u oblasti istraživačkog rada i informacije o radu svog akademskog osoblja (publikacije, projekti, konferencije, itd),	Potpuno ispunjen
visokoškolska ustanova osigurava sistematsku komunikaciju sa vanjskim zainteresovanim stranama	Potpuno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 8: potpuno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Preporučuje se UNSA izraditi strateški dokument za komunikaciju sa javnostima.

2.2.9 KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA

2.2.9.1 Visokoškolska ustanova redovno prati i dalje razvija svoje studijske programe, uz angažman zainteresovanih strana

Nastavnici, kao nosioci i izvršioci nastavnog procesa, uključeni su u proces revizije kroz djelovanje katedri, iniciraju promjene sadržaja nastavnih predmeta, nastavnih metoda, potrebne literature i sl.

Univerzitet nema formalno organizovane asocijacije alumnista. Prilikom posjete Komisije predstavnici alumnista, kao i predstavnici poslodavaca ukazali su na potrebu aktivnijeg učešća u postupcima revizije studijskih programa, posebno kada je u pitanju sticanje praktičnih vještina (npr. BIT Alijansa zainteresovana je za dualno obrazovanje).

Kao pozitivan primjer naveden je Savjet pri Veterinarskom fakultetu, formiran prije dva mjeseca, kao rezultat kontinuirane saradnje sa Uredom za veterinarstvo.

Predstavnici Službe za zapošljavanje uključeni su u jedan od Timova za strateško planiranje razvoja Univerziteta (resor nastave).

2.2.9.2 Visokoškolska ustanova ima definisane i usvojene procedure za redovno praćenje realizacije studijskih programa

Univerzitet je uspostavio procedure za redovno praćenje realizacije studijskih programa.

Pravilima studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu (Odluka Senata broj: 01-1094/18) bliže je uređena organizacija i izvođenje studijskog programa, kao i druga pitanja: upis i trajanje studija, postupak ispitivanja i ocjenjivanja, postupak provođenja završnog rada i druga relevantna pitanja. Senat Univerziteta je 29.04.2020. godine, prije svega zbog organizacije nastave u uslovima pandemije COVID 19, donio Odluku (broj: 01-9-62/20) o izmjenama i dopunama *Pravilima studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu*. Navedeni dokumenti dostupni su na web stranici Univerziteta.

Senat Univerziteta je na sjednici održanoj 24.04.2024., koja je data na uvid Komisiji, donio Odluku o utvrđivanju *Plana akreditacije studijskih programa za petogodišnji period 2024-2029. godina*, tako da će potpuna realizacija svih aspekata ovog kriterija biti odgovarajuća nakon provedenog postupka akreditacije.

2.2.9.3 Visokoškolska ustanova analizira na koji način su procedure prikupljanja informacija i preduzetih aktivnosti uticale na unapređenje studijskog programa

Materijalni i finansijski resursi za unapređenje studijskih programa obezbjeđuju se uglavnom putem projekata i saradnje sa pojedinim institucijama (npr. Metodno-pokazna apoteka na Farmaceutskom fakultetu uz podršku JU "Apoteke Sarajevo"; infrastrukturni projekat

Ministarstva za nauku i visoko obrazovanje KS, Vlade i privatnog donatora Eddija Offermana na Prirodno-matematičkom fakultetu).

Služba za nastavu Univerziteta redovno prikuplja i analizira podatke o broju upisanih studenata, trendovima plana upisa, broju ispisanih studenata, kao i druge relevantne podatke potrebne za donošenje *Odluke Senata o utvrđivanju metodologije određivanja upisnih kvota na članicama Univerziteta* (Odluke Senata broj: 01-2-64/23 za akademsku 2022/23 i broj: 01-2-12/24 za 2024/25).

Odbor za upravljanje kvalitetom Univerziteta prati realizaciju provođenja studentskih anketa i provođenje mjera unapređenja na osnovu rezultata anketa. Provedba i rezultati projekata, poput *Erasmus+* projekta IQPharm, upućuju na poduzimanje odgovarajućih mjera i unapređenje studijskih programa, a sve u skladu sa trendovima i uslovima tržišta rada.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

visokoškolska ustanova redovno prati i dalje razvija svoje studijske programe, uz angažman zainteresovanih strana	Znatno ispunjen
visokoškolska ustanova ima definisane i usvojene procedure za redovno praćenje realizacije studijskih programa	Znatno ispunjen
visokoškolska ustanova analizira na koji način su procedure prikupljanja informacija i preduzetih aktivnosti uticale na unapređenje studijskog program	Znatno ispunjen

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 9: znatno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Na nivou univerziteta formirati tijelo koje prati način realizacije periodične revizije studijskih programa.
- Internim aktima definisati način na koji su aktivnosti sustava za osiguranje kvalitete povezane s periodičnom revizijom studijskih programa.
- Na razini univerziteta nastaviti kontinuirano organizirati i održavati radionice na temu provođenja postupka periodične revizije studijskih programa te izrade nastavnih planova i programa za sve sudionike u navedenom postupku na svim članicama.
- organizovati radionice sa asosijacijom studenata vezano za evaluaciju SP, motivisati studente da se više uključe u procese evaluacije
- u cilju efikasnijeg i transparentnog uključenja alumnista Univerziteta u procesu usvajanja, evaluacije i izmjena SP., provoditi anketiranje svršenih studenata i alumnista, potrebno je formirati asocijacije alumni).
- organizovati okrugle stolove, sastanke i sl.sa predstavnicima poslodavaca i privatnog i javnog sektora)

2.2.10 PERIODIČNO VANJSKO OSIGURANJE KVALITETA

2.2.10.1 Visokoškolske ustanove trebaju periodično prolaziti postupak vanjskog osiguranja kvaliteta.

Univerzitet u Sarajevu kontinuirano unapređuje sistem upravljanja kvalitetom putem periodičnog eksternog osiguranja kvaliteta. Samoevaluacijski izvještaji pružaju pregled

uspješno implementiranih postupaka akreditacije, refleksiju na prethodne procese i izvještavanje o trenutnim procesima. Akcioni plan za poboljšanje i unapređenje sistema kvaliteta na UNSA nakon provedene reakreditacije za period 2020-2024. godine izrađen je na temelju preporuka Komisije stručnjaka iz 2019. godine, usvojen je od strane Senata 27. 11. 2019. godine i objavljen na web stranici Univerziteta u Sarajevu, što je u skladu s čl. 32. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa KS. U skladu s istim Pravilnikom i preporukama izrađena su i na web stranici objavljenja četiri Izvještaja o implementaciji Akcijskog plana i to za 2020., 2021., 2022. i 2023. godinu. Unatoč izazovima poput pandemije COVID-19, UNSA je integrisala preporuke Komisije koja je sačinila prethodni izvještaj o reakreditaciji u strateške ciljeve u revidiranoj Strategiji razvoja Univerziteta u Sarajevu 2019-2023. godine, s planiranjem strategije za period 2025-2030. godine. Sistem upravljanja kvalitetom dopunjen je ažuriranom Politikom kvaliteta i novom Politikom kvaliteta studijskih programa.

Pojedini studijski programi, od kojih se izdvajaju oni na Elektrotehničkom i Fakultetu političkih nauka prolaze kroz akreditacije, odnosno mehanizme eksternog osiguranja kvaliteta izvan sustava Bosne i Hercegovine, od strane agencija koje su punopravne članice Evropske asocijacije za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA). Njihovi izvještaji su dodatna potvrda kvaliteta rada na UNSA na međunarodnoj razini i dostupni su u Bazi podataka o izvještajima eksternog osiguranja kvaliteta (DEQAR). Ekonomski fakultet od 2015. godine ima međunarodnu AACSB institucionalnu akreditaciju, koja je obnovljena 2021. godine na novi petogodišnji period, što ga čini članom zajednice od pet posto (5%) najboljih poslovnih škola i fakulteta u cijelom svijetu. Reakreditiran je 2021. godine na period od 5 godina.

U kontekstu ovog kriterija, treba spomenuti i aktivnosti Univerziteta usmjerene prema pripremama za akreditaciju studijskih programa. U periodu od 2021. do 2023. godine, evidentno je da je Univerzitet organizovao webinare, treninge za ključne aktere, distribuciju edukativnih materijala i sastanke za unapređenje akreditacije studijskih programa te formirao timove za pripremu samoevaluacijskih izvještaja. Također, Univerzitet u Sarajevu je 29.4.2024. godine u skladu s čl. 17. Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa KS, izradio i dostavio Ministarstvu prijedlog petogodišnjeg Plana akreditacije studijskih programa Univerziteta u Sarajevu 2024-2029.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Visokoškolske ustanove trebaju periodično prolaziti postupak vanjskog osiguranja kvaliteta	Potpuno ispunjen
--	------------------

Zaključak Komisije u ukupnoj ispunjenosti Kriterija 10: Potpuno ispunjen

Preporuke Komisije stručnjaka:

- Preporučuje se Univerzitetu da u akcionom planu za sprovođenje preporuka iz ovog izvještaja, podrobno evidentira aktivnostima i kriterije njihove ispunjenosti (opis aktivnosti, nosioci aktivnosti, način izvršenja aktivnosti, neophodna sredstva, rokovi za izvršenje), te vrijeme i stepen ispunjenosti aktivnosti iz akcionog plana u godišnjim izvještajima o njegovoj implementaciji.
- Kontinuirano i permanentno raditi na jačanju kako centralne, tako i službi za osiguranje kvaliteta na članicama UNSA, te ulagati u ljudske i materijalne resurse službi

- U skladu s višegodišnjim planom akreditacije studijskih programa, donesenog uz saglasnost Ministarstva, sistemski unaprijediti način provođenja i praćenja aktivnosti osiguranja kvalitete na nivou studijskih programa.
- Podsticati članice da provode postupke provjere sistema osiguranja kvaliteta kod njima relevantnih i specifičnih agencija i ustanova u inostranstvu

3. Mišljenje o ishodu akreditacije

Komisija zaključuje da su Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini na Univerzitetu u Sarajevu ispunjeni kako slijedi:

- Kriterij 1 Politika osiguranja kvalitete **znatno ispunjen**;
- Kriterij 2 Izrada i odobravanje programa **potpuno ispunjen**;
- Kriterij 3 Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta **potpuno ispunjen**;
- Kriterij 4 Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje **potpuno ispunjen**;
- Kriterij 5 Nastavno osoblje **potpuno ispunjen**;
- Kriterij 6 Resursi za učenje i potpora studentima **potpuno ispunjen**;
- Kriterij 7 Upravljanje informacijama **potpuno ispunjen**;
- Kriterij 8 Informiranje javnosti **potpuno ispunjen**;
- Kriterij 9 Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa **znatno ispunjen**;
- Kriterij 10 Periodično vanjsko osiguranje kvalitete **potpuno ispunjen**.

Na osnovi toga, Komisija utvrđuje mišljenje da je djelovanje Univerziteta u Sarajevu u cjelini usklađeno s Kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini, te preporučuje Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete Bosne i Hercegovine izdavanje Preporuke za akreditaciju Univerziteta u Sarajevu na period od pet godina, te Ministarstvu za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo izdavanje Rješenja o akreditaciji u skladu s tom preporukom.

Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji:

1. Prof. dr. sc. Nermina Hadžigrahić, predstavnik akademske zajednice, predsjednik Komisije

Nermina Hadžigrahić

2. Prof. dr. sc. Miroslav Malinović, predstavnik akademske zajednice, član Komisije

Miroslav Malinović

3. Prof. dr. sc. Alenka Braček Lalić, međunarodni stručnjak, član Komisije

Alenka Braček Lalić

4. Monija Malešević, predstavnik privrede i prakse, član i sekretar Komisije

Monija Malešević

5. Faris Trešnjo, predstavnik studenata, član Komisije

Faris Trešnjo

4. Prilozi

- 1) Program posjete Univerzitetu u Sarajevu
- 2) Popis dodatne dokumentacije za posjet Univerzitetu u Sarajevu

PROGRAM POSJETE UNIVERZITETU U SARAJEVU

Komisija stručnjaka:

1. **Prof. dr. Nermina Hadžigrahić**, rektorica Univerziteta u Tuzli, predstavnik akademske zajednice iz BiH, predsjednica Komisije
2. **Prof. dr. Miroslav Malinović**, profesor Univerziteta u Banja Luci, predstavnik akademske zajednice iz BiH, član
3. **Prof. dr. Alenka Braček Lalić**, direktorica Authentic Leadership Institute, profesor, bivši prodekan IEDC- Bled School of Management, međunarodna stručnjakinja, član
4. **Monija Malešević**, predstavnik privrede i prakse, sekretarka Komisije
5. **Faris Trešnjo**, student trećeg ciklusa studija, Univerzitet Džemal Bijedić, Mostar, predstavnik studenata, član

Prvi dan – nedjelja, 26.05.2024. godine

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
	Dolazak u Sarajevo, smještaj u Hotel	
18.00-19.00	Sastanak s kontakt osobom Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete	Mjesto: Prostorije Hotela Prisutni: svi članovi Komisije, predstavnik Agencije gosp. Jelena Šantić Administrativni poslovi – potpisivanje izjava o sukobu interesa i sl.
19.00-20.00		Mjesto: Prostorije Hotela Preliminarna ispunjenost Kriterija, diskusija, prolazak kroz program idućeg dana, priprema pitanja Prisutni: Članovi Komisije – nasamo
20.00 – 22.00	Radna večera – nastavak priprema za posjetu	Mjesto: Restoran Hotela Nastavak dogovora započetog na prethodnom sastanku, finalno utvrđivanje pitanja za sastanke Prisutni: Članovi Komisije i predstavnik Agencije

Drugi dan – ponedjeljak, 27.05.2024. godine

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
7.00 – 7.30	Doručak u Hotelu	
7.30 – 8.00	Sastanak u Ministarstvu za nauku, obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo	Mjesto: Prostorije Ministarstva za nauku, obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo Prisutni: svi članovi Komisije, ministrica prof. dr. Adna Mesihović, kontakt osobe iz Ministarstva gđa. Elmedina Pandžić i Dženita Viteškić Administrativni poslovi – potpisivanje Ugovora.
8.00 – 9.00	Dolazak na Univerzitet, smještaj u sobu za Komisiju	Rektorat
9.00 – 10.00	Sastanak s menadžmentom Univerziteta	Rektorat Prisutni: svi članovi Komisije, Rektor prof.dr. Rifat Škrijelj,

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
		prorektor za finansije: prof. dr. Tarik Zaimović, Ekonomski fakultet (Grupacija društvenih nauka), prorektorica za nastavu i studentska pitanja: prof. dr. Dženana Husremović, Filozofski fakultet (Grupacija humanističkih nauka), prorektor za naučnoistraživački rad: prof. dr. Mirza Dautbašić, Šumarski fakultet (Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka), prorektorica za kvalitet: prof. dr. Dušanka Bošković, Elektrotehnički fakultet (Grupacija tehničkih nauka), prorektorica za međunarodnu saradnju: prof. dr. Enita Nakaš, Stomatološki fakultet sa klinikama (Grupacija medicinskih nauka), prorektorica za umjetnost, umjetničkoistraživački rad, kulturu i sport: prof. dr. Tamara Karača Beljak, Muzička akademija (Grupacija umjetnosti). Kenan Filipović, Generalni sekretar Prvih 15 minuta sastanka je protokolarno – predstavljanje članova Komisije, menadžmenta Univerziteta, drugi dio je posvećen pitanjima Komisije
10.00 – 10.15	Sastanak Komisije nasamo	Rektorat
10.15 – 11.15	Sastanak sa samoevaluacijskim timom, Odborom za kvalitet i Službom za kvalitet	Rektorat, Sastanak s osobama koje su pisale Samoevaluacijski izvještaj, sastanak je posvećen razjašnjavanju potencijalnih nejasnoća iz Izvještaja Samoevaluacijski tim: prof. dr. Tamer Bego, Farmaceutski fakultet, voditelj Tima prof. dr. Samim Konjicija, Elektrotehnički fakultet prof. dr. Elvedin Hasović, Prirodno-matematički fakultet prof. dr. Amila Ramović, Muzička akademija prof. dr. Adnan Busuladžić, Filozofski fakultet prof. dr. Elmedin Selmanović, Univerzitetski tele-informatički centar Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Iza Razija Mešević, Pravni fakultet prof. dr. Amra Kapo, Ekonomski fakultet prof. dr. Ehlimana Spahić, Fakultet političkih nauka prof. dr. Adaleta Durmić-Pašić, Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju doc. dr. Alen Mujčinović, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet dr.sci. Vesna Lazić, sekretar, Pravni fakultet Elma Džanko Tabaković, viša stručna saradnica, Elektrotehnički fakultet Imran Pašalić, student drugog ciklusa studija, Fakultet političkih nauka Rijad Crvenjak, student prvog ciklusa studija, Pravni fakultet

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
		Ispred Odbora za upravljanje kvalitetom Univerziteta u Sarajevu: Prof.dr. Dušanka Bošković, prorektor za kvalitet, predsjednica Odbora Prof. dr. Maida Čohodar-Husić, predstavnik Vijeća Grupacije tehničkih nauka, potpredsjednica Odbora, Prof. dr. Ermin Muharemović, predstavnik Vijeća Grupacije tehničkih nauka, Prof. dr. Šemso Ormanović, predstavnik Vijeća Grupacije društvenih nauka, Dr. sci. Hana Younis, predstavnik Vijeća Grupacije humanističkih nauka, Prof. dr. Gordana Manić, predstavnik Vijeća Grupacije medicinskih nauka, Prof. dr. Dženan Bećirević, predstavnik Vijeća Grupacije prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka, Prof. dr. Naida Hukić, predstavnik Vijeća Grupacije umjetnosti, Ermina Bakić, dipl.iur., predstavnik administrativnog osoblja Univerziteta u Sarajevu, Rijad Crvenjak, student prvog ciklusa studija, predstavnik Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu Imran Pašalić, student drugog ciklusa studija, predstavnik Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu Služba za osiguranje kvaliteta Univerziteta u Sarajevu: Adnan Kafedžić, Šef službe Lejla Muminović Tea Ekert
11.15 – 11.30	Sastanak Komisije nasamo	
11.30 – 12.15	Sastanak s predstavnicima Studentskog parlamenta Univerziteta	Rektorat, Predstavnik Studentskog parlamenta – s više fakulteta, sa svih nivoa studija, do 20 studenata Imran Pašalić, student drugog ciklusa studija Fakultet Političkih nauka, predstavnik Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu Rijad Crvenjak, student prvog ciklusa studija, Pravni fakultet, predstavnik Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu
12.15 – 13.15	Ručak	Rektora, soba predviđena za članove Komisije. Članovi komisije nasamo
13.30 – 16.00	Grupacija umjetnosti i humanistike – sastanak na Akademiji likovnih umjetnosti 13.30 – 14.00 sastanak sa svim dekanima grupacija 14.00 – 14.30 sastanak s nastavnicima i saradnicima (predstavnicima nastavnika i	Akademija likovnih umjetnosti Grupacija umjetnosti: Akademija likovnih umjetnosti, Akademija scenskih umjetnosti, Muzička akademija Grupacija humanističkih nauka: Fakultet islamskih nauka, Filozofski fakultet, Katolički bogoslovni fakultet, Pedagoški fakultet Sastanak sa svim dekanima grupacija:

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
	saradnika sa svih fakulteta – do 25 osoba ukupno, po 2-4 s fakulteta) 14.30 – 14.45 Obilazak prostorija fakulteta 14.45 – 15.15 Sastanak sa studentima (predstavnicima studenata svih fakulteta, prvog i drugog ciklusa – potrebno je da bude dvostruko više studenata prvog ciklusa u odnosu na broj studenata drugog ciklusa – ukupno do 25 studenata, po 2-4 s fakulteta) 15.15 – 15.45 Sastanak s predstavnicima alumnija i tržišta rada (galerije, pozorišta, filmski producenti, kulturne institucije i sl., IRPO)	13.30 – 14.00 Prof.dr. Dubravka Pozderac-Lejlić, dekanesa, Akademija likovnih umjetnosti Prof.dr. Elma Tataragić, prodekan, Akademija scenskih umjetnosti Prof. mr. Ališer Sijarić, dekan, Muzička akademija Prof. dr. Mustafa Hasani, dekan, Fakultet islamskih nauka Prof.dr. Kenan Šljivo, dekan, Filozofski fakultet Prof. dr. Mario Bernadić, dekan, Katolički bogoslovni fakultet Prof.dr.Daniel Maleč, dekan, Pedagoški fakultet Sastanak s nastavnicima i saradnicima 14.00 – 14.30 Prof.mr.Daniel Premec, prodekan , ALU Prof.mr. Sanda Popovac, ALU Prof.mr. Dragana Antonić, ALU V.ass. Anja Bogojević, ALU Prof. Lejla Jusić, ASU Prof. Arma Tanović, ASU Prof. Zoran Mlinarević, ASU Prof. Arma Tanović-Branković, ASU Doc. Amira Kudumović,ASU V.Asist. Tina Kalinić, ASU Prof. dr. Valida Akšamija, prodekanesa, MAS Prof. mr. Đani Šehu, prodekan, MAS Prof. dr. Amra Bosnić, MAS V. Asist. mr. Nermin Ploskić, MAS Prof. dr. Nedim Begović, prodekan, FIN V. Asist. Ahmed Čolić, Ma, FIN Prof.dr. Jadranka Kolenović- Đapo, prodekanesa, Filozofski fakultet Prof.dr. Minka Džanko, prodekanesa, Filozofski fakultet Prof.dr. Amira Sadiković, Filozofski fakultet Prof. dr. Oliver Jurišić, prodekan, KBF Prof. dr. Pavle Mijović, KBF Prof.dr.Mirela Omerović, Pedagoški fakultet Prof.dr. Safet Velić, Pedagoški fakultet Prof.dr.Indira Mahmutović, Pedagoški fakultet 14.30 – 14.45 Obilazak prostorija akademije Sastanak sa studentima 14.45 – 15.15 ALU: Rebeka Matišević Belma Mašić Juliet Wolker ASU: Berina Mušanović MAS:

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
		Josipa Bošnjak Nejla Žunić Rijad Šarić Fakultet islamskih nauka: Almedin Sinanović Zejd Špijodić Umihana Šošić Filozofski fakultet: Abdulah Bećirević Nermin Sadić, Amina Adilović, Katolički bogoslovni fakultet Marin Petrović Aleksandar Krnješin Pedagoški fakultet: Hena Fajić Nedžma Mešić Ivana Parađina Sastanak s predstavnicima alumnija i tržišta rada 15.15 – 15.45 ALU Zlatko Tanović, osnivač i direktor firme "Gazzda" Tatjana Kovačević, akademski produkt dizajner, osnivač i vlasnik studija Tako Dr. Adis Elias Fejzić , alumni Anja Stergar, alumni ASU Vedrana Božinović, dir drama NPS Irfan Avdić, Via media Senad Alihodžić, dir. kamerni teatar MAS Red. prof. mr. Vedran Tuće – filharmonija, predstavnik tržišta rada, Direktor filharmonije Leonardo Šarić, Umjetnički direktor opere Mr. Selma Teskeredžić predstavnica alumnia Mr. Hana Salihović, predstavnica alumnia FIN Meho Manjgo, bibliotekar/arhivista na obradi specijalnih zbirki, Gazi Husrev-begova biblioteka Filozofski fakultet Zlatan Jovanović, Psiholog, alumni Pedagoški fakultet Edin Đedović ,direktor JU OŠ “Osman Nakaš” Nedžma Mašić Alibegović- direktorica Predškolske ustanove "Kid IUS" Institut za preduniverzitetsko obrazovanje (poslodavac, sva nastavnička zanimanja) Irma Kaltak Kapo, pomoćnica direktorice
16.00 – 18.15	Grupacija društvenih nauka sastanak na Fakultetu političkih nauka	Fakultet političkih nauka

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
	16.00 – 16.30 sastanak sa svim dekanima grupacije 16.30 – 17.00 sastanak s nastavnicima i saradnicima (predstavnicima nastavnika i saradnika sa svih fakulteta – po tri s fakulteta) 17.00 – 17.15 Obilazak prostorija fakulteta 17.15 – 17.45 Sastanak sa studentima (predstavnicima studenata svih fakulteta, prvog i drugog ciklusa – potrebno je da bude dvostruko više studenata prvog ciklusa u odnosu na broj studenata drugog ciklusa – ukupno do 25 studenata, po 2-4 s fakulteta) 17.45 – 18.15 Sastanak s predstavnicima alumnija i tržišta rada	Grupacija društvenih nauka: Ekonomski fakultet, Fakultet političkih nauka, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Fakultet za upravu, Pravni fakultet Sastanak sa svim dekanima grupacija: 16.00 – 16.30 Prof. dr. Meliha Bašić, Ekonomski fakultet Prof.dr. Ifet Mahmutović, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Prof.dr. Sead Turčalo, Fakultet političkih nauka Prof. dr. Jasmin Ahić, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Prof.dr Emir Tahirović, Fakultet za upravu Prof. dr. Zinka Grbo, Pravni fakultet Sastanak s nastavnicima i saradnicima 16.30 – 17.00 Prof. dr. Eldin Mehić, prodekan za nastavu, Ekonomski fakultet Prof. dr. Amra Kapo, Ekonomski fakultet Prof. dr. Ljiljan Veselinović, Ekonomski fakultet Prof. dr. Elvis Fejzić, Prodekan, Fakultet političkih nauka Prof. dr. Valida Repovac Nikšić, Prodekanesa, Fakultet političkih nauka Prof. dr. Sanela Šadić, Prodekanesa, Fakultet političkih nauka Prof.dr. Eldin Jelešković, prodekan, FASTO Prof dr Safet Kapo, prodekan, FASTO Doc. dr Šemso Ormanović, FASTO Prof. dr Admir Hadžikadunić, prodekan, FKKSS Prof. dr Lada Sadiković, prodekanica, FKKSS Viši asistent Kenan Hodžić, MA, FKKSS Prof. dr. Amila Ferhatović, prodekanica, Pravni fakultet Prof. dr. Iza Razija Mešević, prodekanica, Pravni fakultet V. asist. Harun Išerić, Mr. iur. , Pravni fakultet 17.00 – 17.15 Obilazak prostorija fakulteta Sastanak sa studentima 17.15 – 17.45 Ekonomski fakultet Amin Kunalić Emina Hrbat Elma Slabić Fakultet političkih nauka Mumin Velić Benjamin Đulić Husana Delalović Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
		Hajro Seferović Asim Bojić Vladan Subotić Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Deni Alijević Amar Hrapović Kenan Đulić Pravni fakultet Rijad Crvenjak Arnela Korjenić Faruk Dević Sastanak s predstavnicima alumnija i tržišta rada 17.45 – 18.15 Ekonomski fakultet Aldin Međedović, predstavnik Alumni Aida Džamalija, predstavnica Alumni Suad Ećo, predstavnik tržišta rada Aida Soko, predstavnica tržišta rada Fakultet političkih nauka Sead Muratović, Ministarstvo odbrane BiH Tarik Smailbegović, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike Mirsad Cvrk, Srednja škola metalskih zanimanja Sarajevo Adnan Rondić, Al Jazeera Balkans Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Prof.dr. Fikret Radončić Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Mirela Mujović, MA (Granična policija BiH) Emir Muhić, MA (Služba za poslove sa strancima BiH / IOM) Dr.sc. Mirsad Buzar (GIZ Ured Bosna i Hercegovina) Fakultet za upravu Pravni fakultet
18.45 – 20.00	Sastanak komisije nasamo	Hotel, Analiza prvog dana, razmjena informacija, pregled dodatne dokumentacije, priprema za drugi dan
20.00 – 22.00	Radna večera – nastavak sastanka	Komisija nasamo

Treći dan – utorak, 28.05.2024. godine

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
7.00 – 7.30	Doručak u Hotelu	
7.30 – 8.00	Dolazak na Univerzitet, priprema za sastanak	CIS, KAMPUS

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
8.00 – 8.45	Sastanak s predstavnicima nenastavnog (administrativnog) osoblja Sastanak upriličen u Centru za interdisciplinarne studije (CIS, lokacija Kampus UNSA) Posjetu UTICU planirati u terminu 8.45 – 9.15	CIS, KAMPUS Do 30 prisutnih na sastanku: predstavnici Univerzitetske službe (financije, interna revizija, pravna služba, međunarodna suradnja, odnosi s javnostima) Merisa Kurtanović, Rukovodilac Finansijskog operativnog centra (POC) Ekrem Čagalj, interni revizor Berina Smajlović-Doljančić, Šef pravne službe Armin Mizdrak, Šef službe za javne nabake dr. Jasna Bošnjović, Šef službe za međunarodnu suradnju Dijana Smajlović, Viši stručni saradnik za odnose s javnošću Predstavnici Univerzitetske biblioteke, UTIC-a, IT službe, tehničke službe (čišćenje, održavanje, nabavke, investicije), mr. Nadina Grebović – Lendo, direktorica Biblioteke Univerziteta u Sarajevu Lejla Hajro, direktorica Direkcije za izgradnju i održavanje Kampusa (DIOK) prof.dr. Elmedin Selmanović, direktor UTIC-a Predstavnici administracije s fakulteta: predstavnici šefova studentskih službi, predstavnici kolegija sekretara, predstavnici finansijsko-računovodstvene službe i POC-s. mr. Džejla Idrizović, šefica Studentske službe Prirodno-matematičkog fakulteta Taida Nakić, šefica Službe za nastavu i studentska pitanja, Medicinski fakultet Alma Ahmetpahić, šefica Službe za nastavu Filozofskog fakulteta Maida Bešić, sekretar Filozofskog fakulteta Ermina Bakić, sekretar FKKSS Senad Cvrk, finansijsko-računovodstvena služba ALU Mejra Kapić - finansijsko-računovodstvena služba Arihitektonski fakultet Adnan Veleđar- POC Posjeta Ured za podršku studentima (sa invaliditetom) lociran u CIS-u Prof.dr. Lejla Kafedžić, Posjetu UTICU planirati u terminu 8.45 – 9.15
9.30 – 10.45	Sastanak s predstavnicima instituta, CIR-a, NIR-a	INGEB, Kampus Instituti članice: Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Institut za historiju, Institut za jezik, Orijentalni institut Na sastanak trebaju doći predstavnici menadžmenata instituta, svaki bi se institut ukratko

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
		predstavio (do 5'), i onda bi uslijedila pitanja – do 15' Prof.Dr. Adaleta Durmić-Pašić, direktorica, Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Prof.Dr. Rasim Mruratović, direktor, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Dr. Sedad Bešlija, direktor, Institut za historiju, Dr. Jasmin Hodžić, direktor, Institut za jezik, Dr. Aladin Husić, direktor, Orijentalni institut Prof.dr. Maja Arslanagić kalajdžić, Direktorica Centra za istraživanje i razvoj (CIR), Jasmina Gradašćević Pleh, predstavnici službe za NIR Predstavnici studenata III ciklusa
11.00 – 13.30	Grupacija prirodnih i biotehničkih i medicinskih nauka, sastanak na Prirodno matematičkom fakultetu 11.00 – 11.30 sastanak sa svim dekanima grupacija 11.30 – 12.00 sastanak s nastavnicima i saradnicima (predstavnici nastavnika i saradnika sa svih fakulteta – po 3 s fakulteta) 12.00 – 12.30 Obilazak prostorija fakulteta, posjeta laboratorijama, biblioteci, studentskoj službi 12.30 – 13.00 Sastanak sa studentima (predstavnici studenata svih fakulteta, svih ciklusa – uskladiti broj studenata integriranog I i II ciklusa, te studenata prvog ciklusa u odnosu na broj studenata drugog ciklusa – ukupno do 30 studenata, po tri s fakulteta) 13.00 – 13.30 Sastanak s predstavnicima alumnija i tržišta rada (predstavnik KCUS-a, farmaceutskih kuća, veterinarskih i fitosanitarnih ustanova, mesne i prehrambene industrije)	Prirodno matematički fakultet Grupacija prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka: Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Prirodno-matematički fakultet, Šumarski fakultet, Grupacija medicinskih nauka: Fakultet zdravstvenih studija, Farmaceutski fakultet, Medicinski fakultet, Stomatološki fakultet sa stomatološkim kliničkim centrom, Veterinarski fakultet Sastanak sa svim dekanima grupacija: 11.00 – 11.30 Prof.dr. Arzija Pašalić, dekanesa, Fakultet zdravstvenih studija Prof.dr. Fahir Bečić, Farmaceutski fakultet Prof.dr. Amina Valjevac, dekanesa, Medicinski fakultet Doc.dr. Alen Mujčinović, prodekan za kvalitet, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Prof.dr. Nusret Drešković, dekan, Prirodno-matematički fakultet Prof.dr. Mirjana Gojkov-Vukelić, prodekanesa, Stomatološki fakultet sa stomatološkim kliničkim centrom Prof.dr. Ahmet Lojo, dekan, Šumarski fakultet Prof. dr. Muhamed Smajlović, dekan, Veterinarski fakultet Sastanak s nastavnicima i saradnicima 11.30 – 12.00 Fakultet zdravstvenih studija Prof.dr.Amra Mačak Hažimerović, prodekan, Prof.dr. Eldad Kaljić, koordinator za nastavu, As. Nerma Bašić, koordinator za kvalitet, Farmaceutski fakultet Prof. dr. Mirza Dedić, prodekan Prof. dr. Tanja Dujić Prof. dr. Elma Omeragić Medicinski fakultet Prof dr Almir Fajkić, prodekan,

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
		Prof dr Eldan Kapur Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Prof.dr. Samir Muhamedagić Prof.dr. Aleksandra Nikolić Prof.dr. Mirha Đikić Prirodno-matematički fakultet prof. dr. Samir Đug prof. dr. Zenan Šabanac Stomatološki fakultet sa stomatološkim kliničkim centrom Prof. dr. Sanela Strujić Porović Asist. Anisa Zoronjić Šumarski fakultet Veterinarski fakultet Prof. dr. Aida Hodžić, prodekanesa za nastavu i studentska pitanja Prof. dr. Teufik Goletić, prodekan za NIR Prof. dr. Davor Alagić, prodekan za osiguranje kvaliteta 12.00 – 12.30 Obilazak prostorija fakulteta Sastanak sa studentima 12.30 – 13.00 Fakultet zdravstvenih studija Ajla Mešić Nedžad Aljić Farmaceutski fakultet Tamara Golović Hena Musić Farah Konjhodžić Medicinski fakultet Amina Aljić Ali Jusović Aida Dedić Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Amila Slijepčević Tina Tadić Ajdin Avdović Prirodno-matematički fakultet Emina Huko Ema Huseinčehajić Emin Mulaimović Stomatološki fakultet sa stomatološkim kliničkim centrom Adel Nikšić Mia Hodžić Šumarski fakultet Erdal Brutus Elma Gondžo Arnela Polić Veterinarski fakultet Berina Šljivo Dino Husić

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
		Edin Zubača Sastanak s predstavnicima alumnija i tržišta rada 13.00 – 13.30 Farmaceutski fakultet Zenaida Hasić, mr.ph., Direktorica JU Apoteke Sarajevo Samira Omerović, direktora sektora Osiguranja i kontrole kvaliteta u kompaniji Bosnalijek Anela Hadžifejzović Trnka, klinički farmaceut u kompaniji Amsal Medicinski fakultet Amina Blekić, alumni Layla Ivanišević, alumni Poljoprivredno-prehrambeni fakultet Samir Husić, fea - Forestry and Environmental Action Mirsad Hubanić, alumni Anela Mujčinović, Klas dd Prirodno-matematički fakultet Kristina Erak, BIT-alijansa Asad Jelešković, Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja Šumarski fakultet Veterinarski fakultet Dr.sc. Sanin Tanković, predsjednik Savjeta Fakulteta
13.30 14.30	Radni ručak	
14.30 – 17.00	Grupacija tehničkih nauka – sastanak na Mašinskom fakultetu 14.30 – 15.00 sastanak sa svim dekanima grupacije 15.00 – 15.30 sastanak s nastavnicima i saradnicima (predstavnicima nastavnika i saradnika sa svih fakulteta – do 30 osoba ukupno, po 3-4 s fakulteta) 15.30 – 16.00 Obilazak prostorija fakulteta, biblioteci, studentskoj službi 16.00 – 16.30 Sastanak sa studentima (predstavnicima studenata svih fakulteta, svih ciklusa – potrebno je da bude dvostruko više studenata prvog ciklusa u odnosu na zbroj studenata drugog i trećeg ciklusa – ukupno do 20 studenata, po 3-4 s fakulteta)	Mašinski fakultet Grupacija tehničkih nauka: Arhitektonski fakultet, Elektrotehnički fakultet, Fakultet za saobraćaj i komunikacije, Građevinski fakultet, Mašinski fakultet Sastanak sa svim dekanima grupacija: 14.30 – 15.00 Prof.dr. Erdin Salihović, dekan, Arhitektonski fakultet Prof.dr. Jasmin Velagić, dekan, Elektrotehnički fakultet Prof.dr. Amel Kosovac, dekan, Fakultet za saobraćaj i komunikacije Prof.dr. Samir Dolarević, dekan, Građevinski fakultet Prof. dr. Haris Lulić, dekan, Mašinski fakultet Sastanak s nastavnicima i saradnicima 15.00 – 15.30 Arhitektonski fakultet Prof.dr. Mladen Burazor Prof.dr. Nermina Zagora

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
	16.30 – 17.00 Sastanak s predstavnicima alumnija i tržišta rada	Prof.dr. Senka Ibrišimbegović Elektrotehnički fakultet Prof.dr. Tarik Uzunović Prof.dr. Senad Huseinbegović V.Asist. Ajdin Alihodžić Fakultet za saobraćaj i komunikacije Doc.dr.Adisa Hasković Džubur Doc.dr.Belma Memić Edvin Šimić, viši asist. Teodora Kovačević, asist. Građevinski fakultet Prof.dr. Mirza Pozder Prof.dr Nedim Tuno Doc.dr. Ammar Šarić Doc.dr. Emina Hajdo Mašinski fakultet Prof. dr. Majda Čohodar Prof. dr. Mugdim Pašić Prof.dr. Vahidin Hadžiabdić V. prof. dr. Nedim Pervan Doc. dr. Kenan Muhamedagić Kanita Lemeš asistent 15.30 – 16.00 Obilazak prostorija fakulteta Sastanak sa studentima 16.00 – 16.30 Arhitektonski fakultet Ernad Didić Belma Maglić Nerma Pločo Elektrotehnički fakultet Ahmed Čalkić Mirza Ćatić Fakultet za saobraćaj i komunikacije Almedina Čehić Amila Keško Tarik Ejubović Građevinski fakultet Najra Redžebašić Dženana Šarić Amar Borić Mašinski fakultet Miralem Čamdžić Vedad Čolaković Amir Balić Sastanak s predstavnicima alumnija i tržišta rada 16.30 – 17.00 Arhitektonski fakultet Dženita Mešić, dipl.ing.arh. Općina Novo Sarajevo Elektrotehnički fakultet Nihad Borovina, BH Telecom, direktor za razvoj

Termin	Naziv sastanka	Mjesto, objašnjenje i prisutni
		Sead Delić, alumni Fakultet za saobraćaj i komunikacije Jalovčić Esad, JP Autoceste Karičić Samira, IPSA Mašinski fakultet Ejub Begović, "El Company" doo Visoko Jasmin Smajić, Protodevs, Sarajevo Hasan Rehić
17.30 – 18.30	Odlazak u rektorat, sastanak komisije nasamo	Rektorat, Analiza drugog dana, razmjena informacija, pregled dodatne dokumentacije
17.30 – 18.30	Sastanak s predstavnicima za kvalitetu (osobe koje su radile samoevaluacijski izvještaj)	Rektorat, Razjašnjenje finalnih nejasnoća
18.45 – 20.00	Sastanak komisije nasamo	Hotel, Sumiranje rezultata, procjena kriterija, pisanje preporuka
20.00 – 22.00	Radna večera – nastavak sastanka	Komisija nasamo

Četvrti dan – srijeda, 29.05.2024. godine

7.00 – 7.30	Doručak u Hotelu	
7.30 – 8.00	Dolazak na Univerzitet, priprema za sastanak	
8.00 – 8.30	Sastanak komisije nasamo	Rektorat, Finaliziranje ocjena i preporuka
8.30 – 9.30	Sastanak s menadžmentom Univerziteta i ostalim zainteresiranim – usmena preliminarna prezentacija nalaza akreditacije	Rektorat Sastanku prisustvuju: rektor, prorektor, dekani, generalni sekretar, predstavnici osnivača, predstavnici Studentskog parlamenta, kao i svi drugi članovi akademskog ili administrativnog osoblja, kao i studenata, koji iskazuju interes Na sastanku predsjednik Komisije prezentira preliminarne nalaze, ne dajući procjenu ispunjenosti kriterija. Nakon prezentacije nalaza sastanak se završava, Komisija neće biti dostupna za pitanja, budući da će nakon dostave cjelovitog pismenog Izvještaja Komisije Univerzitet imati priliku dostaviti svoje refleksije i komentare.

Popis dodatne dokumentacije za posjet Univerzitetu u Sarajevu

Na razini VŠU-odnosno Rektorata UNSA:

- 1) odluke Senata vezane za postupak donošenja i praćenja Strategije razvoj
- 2) odluke vezane za reguliranje unutarnjeg sustava za osiguranje kvalitete
- 3) odluke Senata vezane za procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa
- 4) primjer natječaja za upis studenata
- 5) odluke Senata o formi i sadržaju diplome i dodatka diplomi
- 6) primjer provedbe postupka izbora u znanstveno-nastavna/umjetničko-nastavna zvanja
- 7) primjer podrške znanstveno-istraživačkom/umjetničkom radu nastavnika
- 8) primjer sporazuma o suradnji s gospodarskim sektorom i drugim institucijama
- 9) primjer nagrađivanja znanstvenih/umjetničkih postignuća nastavnika
- 10) primjer stručnog usavršavanja administrativnog osoblja
- 11) primjer provedbe postupaka unutarnjeg osiguranja kvalitete (usvajanje podataka, rezultata anketa i slično)
- 12) primjer provedenih programa mobilnosti nastavnika, studenata i administrativnog osoblja
- 13) Odluka o formi, sadržaju i vođenju registra studijskih programa
- 14) primjer provedbe priznavanja visokoobrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada

Na razini organizacijskih jedinica. Ne treba primjer sa svake organizacijske jedinice. UNSA neka odluči s koje će organizacijske jedinice pripremiti primjere ili dokumentaciju.

- 1) odluke Vijeća vezane za unutarnji sustav za osiguranje kvalitete (imenovanje koordinatora i članova Povjerenstva za osiguranje i unapređenje kvalitete)
- 2) primjer provedbe postupka donošenja novog ili revizije postojećeg studijskog programa (odluka o imenovanju povjerenstva ili usvajanju prijedloga povjerenstva i recenzenata, odluka o usvajanju prijedloga nastavnog plana i programa, odluka Senata o usvajanju nastavnog i programa)
- 3) primjer nastavnog plana i programa
- 4) dokumentaciju vezanu za organizaciju i provedbu studentske prakse
- 5) interni akti koji reguliraju procedure izrade i obrane završnih/diplomskih radova
- 6) primjer provedbe postupka priznavanja visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja
- 7) primjer provedbe postupaka unutarnjeg osiguranja kvalitete (usvajanje podataka, rezultata anketa te godišnjih izvješća)
- 8) primjer provedbe postupka izbora u znanstveno-nastavna/umjetničko-nastavna zvanja
- 9) primjer podrške znanstveno-istraživačkom/umjetničkom radu nastavnika
- 10) primjer sporazuma o suradnji s gospodarskim sektorom i drugim institucijama
- 11) primjer nagrađivanja znanstvenih/umjetničkih postignuća nastavnika
- 12) primjer provedbe postupka izrade i obrane doktorskog rada
- 13) primjer stručnog usavršavanja nastavnika i administracije
- 16) primjer diplome i dodatka diplomi
- 17) primjer provedenih programa mobilnosti nastavnika, studenata i administrativnog osoblja
- 18) primjer priznavanja ispita, ECTS bodova i drugih aktivnosti realiziranih na drugoj visokoškolskoj ustanovi tijekom programa međunarodne mobilnosti
- 19) primjer ispravljenih testova i kolokvija te projektnih, seminarskih, završnih, diplomskih i doktorskih radova
- 20) primjer odluke Vijeća o provedbi studentskih anketa o kvaliteti nastavnog rada
- 21) primjer žalbi studenata na ocjenjivanje
- 22) primjer provedbe razredbenog postupka (natječaj, ispravljeni testovi prijemnih ispita, rangiranje i objavljivanje rezultata)
- 23) primjer analize uspješnosti izvođenja nastave i provedenih ispita u okviru studijskih programa